

bb. 58. fogadás a bolgár nagykövetségen

t sz/tr/gy/La

1967. január 17.

Vaszil Bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete kedden este fogadást adott abból az alkalmából, hogy Jordan tenov kereskedelmi tanácsos, akit a bolgár népköztársaság gépipari miniszterhelyettesévé neveztek ki, véglegesen elutazik budapestre. A nagykövet ezúttal bemutatta a magyar gazdasági élet képviselőinek Jordan georgievét, az új kereskedelmi tanácsost. A fogadáson résztvett a külkereskedelem több vezető képviselője, a budapesti diplomáciai képviselők több tagja. Megjelentek a fogadáson darvas László és dr. Szalai Béla külkereskedelmi miniszterhelyettesek. /mti/

21.22/ju 21³⁵ S-

-44-

- v e g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-400, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1967. január 18.

bb. 1. beltokban az év első művészeti albumai - greco, rubens műveitől michelangelo életregényéig

1 tf/Lk/zs/3/gy/cz

1967. január 18.

most szállították a könyvesboltokba az év első képzőművészeti kiadványait: a cervina kiadó öt új albumát.

tartalmával, reprezentatív küllemével - és tekintélyes méretével - a „mesterművek a régi képtárban”, című album a legvonzóbb az újdonságok között. A budapesti szépművészeti múzeum egyik legbecsesebb gyűjteményéről van szó, dr. Garas Klára főigazgató írt hozzá tanulmányt és 64 világhírű festményt választott ki a könyv reprodukció-kiállítására. Az albumban megtalálható - színes művészi nyomatú változatban - a múzeumba a felszabadulás utáni 20 év során került sok értékes műtárgy is, köztük greco, zurbarán, poussin, cranach egy-egy kiemelkedő festménye, mellettük a törzsanyagból tiepolo, veronese, tintoretto, goya, murillo, rubens, van dyck, rembrandt, altdorfer remekművei sorakoznak más híres mesterek alkotásaival egyetemben.

Lengyel Lajos kossuth-díjas és nemzetközi gutenbergdíjas könyvművész szerkesztésében nagy formátumu budapesti fotóalbum jelent meg. Huszonkét fotóművésztől és riporterfotóstól mintegy 140 színes és fekete-fehér képet mutat be a magyar fővárosról. A könyv elején vészi endre író készönti várostörténeti és „kalauzoló”, sorával mindazokat, akik lakói, vendégei, vagy távoli csodálói budapestnek.

xv. századi német és cseh táblaképek címmel végh jános tollából született - reprodukciós anyaggal gazdagon illusztrált - művészettörténeti tanulmány. Azokat a műkincseket ismerteti, amelyeket a legnagyobb magyarországi múzeumokban őriznek, leginkább a szépművészeti múzeumban és az esztergomi keresztény múzeumban.
/folyt. köv/

- 1 -

bb. 1. /boltokban az év első... folyt./ gy

a művészet kiskönyvtára népszerű sorozat chagall kettővel bővült, s harmadik kiadásban ismét kapható a boltokban karel schulz könyve, michelangelo életregénye, a „kőbe zárt fájdalom,.. /mti/

bb. 3. arany tanár ur javításai a nagykerési diákok dolgozatain

1 tf/lk/zs/3/gy/bs

1967. január 18.

ezekben a hetekben felújítják, anyagában kibővítik és újjárendezik a nagykerési muzeumban látható arany jános emlék-kiállítást, a télutón ebben az alföldi városban tartja idei vándergyűlését a magyar irodalomtörténeti társaság, és itt kerül sor a tit irodalmi-nyelvi szakosztályainak országos konferenciájára. ezek a legfontosabb eseményei a költő születésének 150. évfordulójára, március 2-ra összeállított programnak.

nagykerészen az arany jános kultusza annak a kilenc esztendőnek az emlékeiben gyökereszik, amelyet a szabadságharc leverése utáni időkben töltött itt a földi-trilógia alkotója. irodalmat és nyelvtant tanított a gimnáziumban. voltaképpen ezért is őriznek róla olyan bőséges - számában ezernél többre tehető - tárgyi emlékhagyományt, hiszen ma már kecses értékek számítanak azok a füzetek, amelyekben arany tanár ur sajátkezű javítása „tette rendbe.. tanítványainak dolgozatát. emellett a költő számos hivatali és magánlevele, képe, néhány használati tárgya emeli magas rangra a gyűjteményt, amelynek kétségtelenül legértékesebb darabjai a kéziratok, köztük a „nagyidei cigányok,, kézírata./mti/

bb. 4. termést hozott a kávécsereje a szegedi botanikus kertben

vid kz/sk/2/ká/gy/bs

1967. január 18.

a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertjének egyik üvegházában termést hozott a kávécsereje. ágain sűrűn, fűrtyszerűen helyezkednek el a szépen fejlett zöldségek, a dél-arábiából és etiópiából származó növényt sok érdeklődő szakember és műkedvelő botanikus látogatja./mti/

- 2 -

bb 2. tél a bakonyalji állatkertben - kőbe majom cipőben, téli-
Kabátban

vid kz sk 3 ju ká

1967. január 18.

a legnagyobb vidéki állatkertünkben - a veszprémi vadasparkban - a kemény bakonyi tél megkülönböztetett gondoskodásra készíti az állatokat. az állatok hegyoldalba épült lakóhelyeit 30-40 centiméteres hó borítja, s a környéknek ezen a hideg hetjén az éjjeli hőmérséklet gyakran eléri a mínusz 20 fokot. az országnak és hűsülő rökének, valamint a medvék, őzek, szarvasok és a különböző farkasok madarak szabadban vészelik át a hideget, az állatok összebújva melegítik egymást, emellett persze szükségük van védőtakarókra és ételekre is. naponta háromszor kapnak meleg vizet, a hűsülőknél pedig ebédet „szolgálnak fel,, a növényevők pedig csiriztatott magvakat kapnak, amelyek zöldség tartalma növeli az ellenálló képességüket. a legfázósabbak közé tartozó fiatal országnémet melegítő - kurákkal is védik a megfázástól. a vadaspark legnépszerűbb lakója, a róla készült filmről országsszerte ismert kőbe majom is téli öltözetben - cipőben, télikabátban, sapkában - indul rendes napi sétájára. /mti/

bb 5. tevések húztak a vadlibák, vadkacsák, megjöttek a „vendég - varjak,, - egérvadászok a havon

1 cs hné 5 ju is

1967. január 18.

az utóbbi napokban a duna és tiszta kivételével mindenütt befagytak a nyílt vizek, az őszi vetéseket pedig hó borítja: a vadlibák és a vadkacsák tömegesen húztak el délre, nyugatra. a tiszta is „beállt,, így a még ittmaradt vízi madárfajok - bukók, bukórécék, tőkésrécék - a duna jégmentes szakaszaira telepedtek át. a múlt heti nagy havazás, majd a legutóbbi beköszöntött hideg idő ukrajna, lengyelország térségeiből átszoritotta a varjúrajokat a kárpát - medencébe. a téli vendégek révén különösen a tiszántúlon szaporodtak el a varjúcseregek.

az ornitológusok megfigyelései szerint idén feltűnően sok a téli ragadozó: vörösvércse, sólyom, bagolyfélék, és igen hasznos „munkában,, vannak: a hó tetéjére kimerészkedő pockok, egerek vadásznak, szorgalmasan gyérítik a mezőgazdaság veszedelmes kártevőinek téli tönkösállományát.

/ folyt. köv./

- 3 -

bb 5. / tovább huztak... 1. folyt. /-ju

a legjellegzetesebb vendég - vándermadarak egyike, a csonttollu madár még csak szórványosan, 15 - 20 fányi csapatokban tanyázik a ligetekben, fasorokban, a fenyőrigók viszont többeszes seregekben szállják meg a mezőkön található hulladékokat, a fattyu napraforgót, kukoricaszárat.

az utóbbi napokban ismét fellendült a szaküzletek márdalkács - forgalma. mind többen nyújtanak segítséget a hasznos énekesmadarak, főleg a cinke, a feketerigó és az ablakokba is bemenéskedő szép meggyvágó pinty jó teleltetéséhez.

a vadmadarak közül legjobb dolguk a fűtött hollerekben tartott fácánoknak van. a jelentések szerint a fácányukok téleleji tojásait máris berakták a speciális keltetőgépekbe, sőt néhány helyen a kelés is megkezdődött; mire kizöldül a határ, szépen fejlett fácáncsibéket becsáthatnak szabadon a vadgazdaságok. /mti/

--

bb 6. bemutatóra készül az állami budapest táncgyűttes

áé tr 2 ju zs

1967. január 18.

új műsorral lép a közönség elé a közeli hetekben az állami budapest táncgyűttes. a népi táncok hagyományos motívumainak új koreográfiai feldolgozásával készültek a táncjátékok, amelyeket „magyar életképek”, címmel visznek színpadra. az egész estét betöltő produkcióban baranyai lakodalmas, balatoni halásztánc, hajcutánc, aratótánc hangulatos látványa ad képet a mozgásművészet formanyelvén a magyar tájakról, embertípusokról a már kihaltan levő szokásokról.

a budapest táncgyűttes egyébként az elmúlt évben több mint 100 előadást tartott, s műsoraikat több mint 40.000 külföldi vendég tekintette meg. a tavasszal kezdődő idényben még ennél is több előadást tartanak a fővárosban, vidéken és a balaton környékén. /mti/

--

-4-

le

bb 7. japán és magyar baromfitenyésztő házassága

vid kz sk 3 ju ká

1967. január 18.

másfél évvel ezelőtt telepedett le a duna-parti bárközség baromfitenyésztő gazdaságában kato shiro japán fiatalember. a japánban kialakult módszerrel az ország nagy részén é végzi el a naposcsibék ugynevezett szexálását. a japán szakember, aki jól beszél már magyarul, munkája közben ismerkedett meg a 17 éves keller erzeivel, a bárri gazdaság egyik szakmunkásával. az ismeretségből házasság eltt. a gazdaság lakásával segítette hozzá a fiatal párt a letelepedéshez. kato shiro-né jelenleg is bárban dolgozik, férje pedig innen jár az ország különböző tojóüzemeibe. a házaspár a férj magyarországi szerződésének lejártá után utazik majd japánba. /mti/

--

bb 8. vizsgák a zeneakadémián - hangszer nélkül

i el tm 2 ju zs

1967. január 18.

a hét végén zárulnak a félévi vizsgák a zeneművészeti főiskolán, 350 növendék ad számot az első félévben tanultakról ezúttal hangszer nélkül. a mostani vizsgák ugyanis a kötelező elméleti tantárgyakból felelnek a hallgatók professzoraik előtt, s a szaktárgyi vizsgák a tanév végén lesznek. /mti/

--

bb 9. rőzseszüret a tiszta mentén

vid kz sk 2 ju ká

1967. január 18.

a megdermedt tiszta déli szakaszán munkazaj veri fel a vidék csendjét. az alsó tiszavidéki vízügyi igazgatóság területén megkezdődött az őszi magas vízállás miatt elmaradt rőzseszüret. az igazgatóság körzetében 250.000 kévényi rőzsét gyűjtönek össze árvédelmi célokra. /mtiö

--

-5-

le

bb 10. nőtt a tanácsok hatásköre, önállósága - 13-ra csökkent a kötelező tervmutatók száma - az új esztendőben is felhasználhatják a költségvetésből megtakarított összegeket

dl/lk/s zs /10/ bs

1967. január 18.

a harmadik ötéves tervben az eddigi 20 százalék helyett a fejlesztési előirányzatok 50 százalékával rendelkezhetnek szabadon, legjobb belátásuk szerint a tanácsok. a legutóbbi választások óta intézkedések, rendeletek egész sora gyarapította a helyi államigazgatási szervek hatáskörét s növelte önállóságukat, - tájékoztatták a minisztertanács tanácsszervek osztályán a magyar távirati iroda munkatársát. a hatáskörök rendezésénél, illetve decentralizálásánál arra törekedtek, hogy a különböző ügyek intézése közelebb kerüljön a lakossághoz, tehát - a lehetőségekhez mérten - első fokon a városi, a városi kerületi és a községi tanácsok határozzanak. a minisztériumok és a magasabb szintű tanácsai szervek így ugyanis még eredményesebben, magasabb szinten ellenőrizhetik a különböző feladatok megoldását. a társadalom különböző rétegei pedig - éppen azért, mert közelebb kerülnek hozzájuk a megvalósításra váró célok - még nagyobb részt vállalhatnak a városok és falvak gyarapításából, sokoldalubb, gyümölcsözőbben kamatoztathatják segítőkészségüket.

egyszerűbbé vált a tanácsai gazdálkodás. a különböző megkööttségek felelődséval mind a tervezés, mind a beruházások, mind a termékgazdálkodás területén alkalmat adtak államigazgatási szerveinknek arra, hogy a helyi adottságok ismeretében a legfontosabb feladatok megoldására, a legégetőbb gondok enyhítésére összpontosítsák erejüket, fordítsák anyagi eszközeiket. az új gazdasági mechanizmus elveinek és szellemének megfelelően csökkentették a kötelező tervmutatók számát. két évvel ezelőtt még 76, tavaly 39, az idén pedig már mindössze 13 előírás kell alkalmazkodniuk. ugyanakkor az eddigi 150 helyett csupán 32 alapanyag illetve termék felhasználásánál kell korlátozásokra számítaniuk.

a beruházások területén is nagyobb lehetőségeket és önállóságot kaptak tanácsaink. a korábbi 5 milliőről 30 millió forintra emelték fel a kommunális beruházásaik értékhatárát, s akkor sincs szükség más szervek jóváhagyására, beleegyezésére, ha saját eszközeikből 3 millió forintig terjedő ugynevezett termelő - beruházást akarnak megvalósítani, vagy nyolctantermes iskolát, 100 ágyas kórházat, illetve 500 lakásos lakótelepet kívánnak építeni.

/folyt. köv./
8.25/e 945Puc

- 6 -

llk

bb 10./ nőtt a tanácsok.../ 1.folyt./s

az előző rendelkezések nem adtak lehetőséget arra, hogy a különböző hatóságok megkérdezése, hozzájárulása nélkül fejleszték vállalatukat, hozzanak létre új tanulócsoportokat, bővítsék a kórházak hálózatát, stb.

a legutóbbi választások óta eltelt időszakban kibővítették a községfejlesztési alap bevételi forrásait. így például engedélyezték, hogy a tanácsok működési és adóbevételi többleteit is erre a célra fordítsák. ugyanakkor lehetővé tették, hogy a községfejlesztési alapról fedezzék a javító- szolgáltató vállalatok tevékenységét segítő beruházások költségeit, fejleszték a peremkerületek belhálózatát, s otthonhoz juttassák azokat a szakembereket, - orvosokat, pedagógusokat, - akiknek letelepedése az egész közösség érdekeit szolgálja. örvendetes, hogy tanácsaink éltek is a lehetőséggel, s például 1966-ban csaknem 300 állami lakást építettek a községekben. döntés született arra is, hogy olyan beruházásokra is felhasználhatják a községfejlesztési alapot, amelyek több tanács, illetve a tanácsok és a különböző szervek összefogásával gyarapítják falvainkat.

megszüntették továbbá azt az előírást, amely kimondta, hogy a tanácsok csak az esztendő végéig gazdálkodhatnak költségvetési előirányzataikkal, s ha nem költik el a rendelkezésükre álló összeget, le kell mondaniuk róla. ez ugyanis sok esetben arra ösztönözte a gazdálkodó szerveket, hogy évvégi, hajrában, költsékezzenek, s olyan dolgokba fektessék be pénzüket, amelyre tulajdonképpen nem is volt szükségük. a tanácsok 1967-től megtarthatják a következő évben is felhasználhatják a megtakarított összegeket. a maradványt működési kiadásokra, felújításokra, kisebb beszerzésekre és építkezésekre fordíthatják, illetve ebből fedezhetik különböző áthuzódó kiadási hátralékaikat. a bérék és a személyi kiadások növelésére azonban nem használhatják fel az előző évből átvitt összeget.

eddig sek olyan ügyben követelték meg a végrehajtó bizottságok határozatát, amelyben erre nem volt szükség. így például ezeknek a testületeknek kellett elbírálniuk a különböző panaszokat, szabálysértési ügyeket, stb. még akkor is, ha a legtöbb esetben formális volt az állásfoglalás. a kormány egyik múltévi rendelkezése a végrehajtó bizottságok elnökeinek, illetve bizonyos esetekben az illetékes szakigazgatási szerv vezetőjének hatáskörébe utalta ezeket az ügyeket. ennek megfelelően ők, illetve az értékhátártól és a beruházási forrástól függően az érdekelt vállalat igazgatója hagyják jóvá a beruházási programokat.

/folyt. köv./
8.42/szb 945Puc

-7-

llk

bb 10./ nőtt a tanácsok.../ 2.felyt./s

ugyancsak a végrehajtó bizottság elnöke, illetve a szakigazgatási szerv vezetője dönt azekben az esetekben, amikor a költségvetésen belüli átcsoportosításokról, mezőgazdasági szociálpolitikai vagy művelődéssügyi kérdésekről van szó. ezzel az intézkedéssel csaknem 15 ezer ügyben átlagosan mintegy 30 nappal rövidítik meg az „átfutási” időt. 1964 óta egyébként a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai - meghatározott ügyekben - építésügyi hatósági jogkörrel ruházzák fel a nagyobb községi tanácsokat.

végül is az a tanácsok hatáskörét növelte, hogy a megyékben, a fővárosban és a megyei jogú városokban rájuk bízta a munkaerőgazdálkodás különböző feladatainak megoldását. így például területükön a munkaerő tervszerű elosztásának szervezése, irányítása és koordinálása is tennivalóik közé tartozik. figyelemmel kísérik a munkaerőhelyzet alakulását, felméri és elemzik a különböző tervidőszakokban várható igényeket és ezek kielégítésének lehetőségeit. intézkedési terveket és javaslatokat dolgoznak ki a tervszerű elosztásra, a tartalékok mozgatására, a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására, a fiatalok pályaválasztásával kapcsolatos feladatok megoldására és a különböző iskolák végzős növendékeinek elhelyezésére./mti/

bb 15. évszámolás a hajóságban

vid/kz/sk/s /2/ ká bs

1967. január 18.

hajdu-bihar megye legnagyobb erdőségében - a 10.000 holdas guthi erdőben - megkezdődött az őzek „összeírása”, a kerületvezető erdészek és a vadőrök szánokkal járják az ilyenkor áttekinthetőbb erdőt, s távcsövekkel veszik szemügyre a nagy hidegben 30-40-es csoportokban portyázó őzeket. /mti/

8.45/s *gus Pac*

- 8 -

Pak

b 11. xviii. századbeli vendégfogadó a vendéglátóipari múzeumban

1 kf/kf szb 1e /3/

1967. január 18.

a magyar vendéglátóipari múzeum az idén megkezdte gazdag anyagának „házen kívüli” bemutatását is. a nagyobb vidéki városok lakói vándorkiállításán ismerhetik meg nagymultu vendéglátóiparunk történetét. több fővárosi szállodában rendez a múzeum étlap- és menükártyakiállítást, esetenként egy-egy régi menüsor ételeit el is készítik a szállodák konyháin. az idén sor kerül egy nagyszabású idegenforgalmi gasztronómiai kiállításra is.

a világon is ritkaságszámba menő múzeumunk érdekes terv megvalósítására készül. amennyiben a múzeumnak helyet adó fortuna utca 4. számú házat teljes egészében megkapják, „életrekeltek”, a xviii. század végén virágzott fortuna vendégfogadót. az épületben korabeli vendéglőt rendeznek be, ahol régi szakácskönyvek, menükártyák alapján készítik majd a már elfelejtett ételkülönlegességeket. rekonstruálják, korabeli bútorokkal rendezik be a régi szálló néhány szobáját, s ezeket a különlegességeket kedvelő külföldieknek adják majd ki. /mti/

-.-

bb 12. nyolcezer óra környezettanulmány - társadalmi munkában

1 fe/lk szb zs /3/

1967. január 18.

az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök 1966-ban végzett társadalmi tevékenységéről készítettek mérleget a budapesti rendőrkapitányságon. tavaly az önkéntes rendőrök - akiknek 55 százaléka nő - 1300 vizsgálatot folytattak, s összesen mintegy 8 ezer órát fordítottak szabadidejükből arra, hogy elbeszélgessenek a bűn útjára lépett, vagy megtévedt fiatalokkal szüleivel, a szomszédokkal, a munkahely vagy az iskola vezetőivel, s ilyen formán pontos képet állítsanak össze az otténi környezetről, a fiatalok személyéről, magatartásáról, az elkövetett bűn esetleges okairól.

16 munkájuk elismeréseként az elmúlt évben négy önkéntes rendőrt jutalmaztak meg a közbiztonsági érem arany, hetet ezüst és kettőt bronz fokozatával. /mti/

8.55/szb *gus Pac*

-9-

Pak

bb 10./ nétt a tanácsok.../ 2.felyt./s

ugyancsak a végrehajtó bizottság elnöke, illetve a szakigazgatási szerv vezetője dönt ezekben az esetekben, amikor a költségvetésen belüli átcsoportosításokról, mezőgazdasági szociálpolitikai vagy művelődésügyi kérdésekről van szó. ezzel az intézkedéssel csaknem 15 ezer ügyben átlagosan mintegy 30 nappal rövidítik meg az „átfutási” időt. 1964 óta egyébként a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai - meghatározott ügyekben - építésügyi hatósági jogkörrel ruházzák fel a nagyobb községi tanácsokat.

végül is az a tanácsok hatáskörét növelte, hogy a megyékben, a fővárosban és a megyei jogú városokban rájuk bízta a munkaerőgazdálkodás különböző feladatainak megoldását. így például területükön a munkaerő tervszerű elosztásának szervezése, irányítása és koordinálása is tennivalóik közé tartozik. figyelemmel kísérik a munkaerőhelyzet alakulását, felméri és elemzi a különböző tervidőszakokban várható igényeket és ezek kielégítésének lehetőségeit. intézkedési terveket és javaslatokat dolgoznak ki a tervszerű elosztásra, a tartalékok mozgósítására, a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására, a fiatalok pályaválasztásával kapcsolatos feladatok megoldására és a különböző iskolák végzés növendékeinek elhelyezésére./mti/

bb 15. évszámítás a hajdúságban

vid/kz/sk/s /2/ ká bs

1967. január 18.

hajdu-bihar megye legnagyobb erdőségében - a 10.000 holdas guthi erdőben - megkezdődött az évek „összeírása”, a kerületvezető erdészek és a vadőrök szánokkal járják az ilyenkor áttekinthetőbb erdőt, s távcsövekkel veszik szemügyre a nagy hidegben 30-40-es csoportokban portyázó ézekeket. /mti/

8.45/s *gus Pac*

- 8 -

Mika

b 11. xviii. századbeli vendégfogadó a vendéglátóipari muzeumban

i kf/kf szb ie /3/

1967. január 18.

a magyar vendéglátóipari muzeum az idén megkezdte gazdag anyagának „házon kívüli” bemutatását is. a nagyobb vidéki városok lakói vándorkiállításán ismerhetik meg nagymultu vendéglátóiparunk történetét. több fővárosi szállodában rendez a muzeum étlap- és menükártyakiállítást, esetenként egy-egy régi menüsor ételeit el is készítik a szállodák konyháin. az idén sor kerül egy nagyszabású idegenforgalmi gasztronómiai kiállításra is.

a világon is ritkaságszámba menő muzeumunk érdekes terv megvalósítására készül. amennyiben a muzeumnak helyet adó fortuna utca 4. számú házat teljes egészében megkapják, „életre keltek”, a xviii. század végén virágzott fortuna vendégfogadó. az épületben korabeli vendéglőt rendeznek be, ahol régi szakácskönyvek, menükártyák alapján készítik majd a már elfelejtett ételkülönlegességeket. rekonstruálják, korabeli buterekkel rendezik be a régi szálló néhány szobáját, s ezeket a különlegességeket kedvelő külföldieknek adják majd ki. /mti/

--

bb 12. nyolcezer óra környezettanulmány - társadalmi munkában

i fe/lk szb zs /3/

1967. január 18.

az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök 1966-ban végzett társadalmi tevékenységéről készítettek mérleget a budapesti rendőrfőkapitányságon. tavaly az önkéntes rendőrök - akiknek 55 százaléka nő - 1300 vizsgálatot folytattak, s összesen mintegy 8 ezer órát fordítottak szabadidejükből arra, hogy elbeszélgessenek a bűn útjára lépett, vagy megtévedt fiatalokkal szüleivel, a szomszédokkal, a munkahely vagy az iskola vezetőivel, s ilyen formán pontos képet állítsanak össze az otthoni környezetről, a fiatalok személyéről, magatartásáról, az elkövetett bűn esetleges okairól.

jó munkájuk elismeréseként az elmúlt évben négy önkéntes rendőrt jutalmaztak meg a közbiztonsági érem arany, hetet ezüst és kettőt bronz fokozatával. /mti/

8.55/szb *gus Pac*

-9-

Mika

bb 13. több mint 3 000 új otthont ad át az idén a budapesti lakásépítő vállalat - két műszakra térnek át kőbánya és pesterzsébet új városközpontjának építési

1 sb/lk szb ie /6/

1967. január 18.

a két nagy lakásépítő - a 42-es és a 43-as vállalat összevonásával kialakított émi budapesti lakásépítő vállalat dolgozójának a tavalyinál jóval nagyobb feladatot kell teljesíteniük. ez évre több mint háromezer lakás átadását irányozták elő. kőbánya új városközpontjában csaknem 500, a pesterzsébeti városközpontban 400-600 és a kacsóh pongrác uti lakótelepen is ötszáznál több lakást építenek fel. az új otthonok nagy részének alapozását, falazását már tavaly megkezdték, de át kell adni az idén csaknem 700 olyan lakást is, amelynek összes munkáját ebben az évben kell elvégezni. ezenfelül a dolgozók jövő téli foglalkoztatottságának biztosítására ugyancsak az idén kell tető alá hozni legalább kétezer olyan lakást, amelynek befejező munkáit és átadását a jövő évre írja elő a terv.

az 1967. évi feladatok végeredményben majdnem 100 millió forint értékű munkával többet jelentenek, mint amennyi - elméletileg - a vállalat kapacitása. elsősorban a falazási, a betonezási és az egyéb építőmesteri munka jelent sok gondot, mert kevés a munkás. az árcsök számát meg kellene kétszerezni, s újabb kőműves, kubikos-dolgozókkal együtt 700-800 új munkásra van szüksége a vállalatnak. az émi építőipari felügyelőség az átlagosnál nagyobb bérfejlesztéssel segíti munkaerő-gondjuk enyhítését, de elsősorban a vállalat vezetői maguk intézkedtek a probléma megszüntetéséről. azokat a jól bevált munkahelyi módszereket használják, amelyek tavaly lehetővé tették, hogy a 42-es vállalat munkásainak havi keresete - szigorúan törvényes, de ösztönző eszközökkel - 914 forinttal növekedjék. nagy gondot fordítanak arra, hogy még télen elegendő és jól ellátott munkahelyet biztosítsanak az új dolgozóknak, továbbá azoknak a munkásoknak is, akiket a vidéki testvérvállalatok „kölcsonöznek”, a télre. ezért a napokban áttérnek a kétműszakos termelésre kőbánya és pesterzsébet új városközpontjának építkezésén, tehát ezeken a munkahelyeken csaknem megkétszerezik a foglalkoztatott dolgozók számát./mti/

8.55/e gupac

- 10 -

PKK

bb. 14. si-paradicsom kőszegen

vid/szf/tné/e ká la /2/

1967. január 18.

az alpeki nyulványaival övezett kőszeget a téli sportok egyik hazai központjává fejlesztik. a helyi fiatalok 70 000 forintos társadalmi munkával sisánctetőt építettek a kenyérhegyen, közel a városhoz, a szabóhegyi turistaszállóhoz és vendéglőhöz. a 320 méter hosszú sáncen most fejeződött be a kőszegi fiatalok első versenye. később más városokból is várnak szőket. a sáncokhoz közel síléc-kölcsönző nyílt. a redlizás hívei is kedvező terepet találnak a lankás hegyoldalokon, amelyeken a hűvös, hegyvidékre jellemző időjárás miatt sokáig megmarad a hó.

a sípályához közeli turistaszálló télen is nyitvatart. rövidesen újabb százszemélyes szálloda épül négyszáz méter magasan a tengerszint felett, a szabóhegy oldalában, közel a sisánchoz./mti/

...-

bb. 19. burgonyavirust kimutató szérum készül keszthelyen

vid/kz/sk/e ká bs /4/

1967. január 18.

a burgonya veszedelmes vírusos megbetegedését a termelők általában csak akkor veszik észre, amikor az már számottevő kárt okozott a táblákban. a kutatók régóta keresték az előzetes vizsgálat és ezzel együtt az előzetes szelekció lehetőségét. a problémát - az első lépésben a 80 százalékos termelésekiesést okozó „y”, valamint a klorofilt különböző módon és mértékben megtámadó „x”, „s”, „m”, és „k”, vírusok esetére - dr. sárvári Istvánnak, a keszthelyi agrártudományi főiskola növénynevelési telephelyének sikerült megoldania. az említett vírusokat a nyulak vérébe oltotta, s az állatok véréből kivonható ellenanyagokat használja fel a fertőzöttség megállapítására. a módszer rendkívül gyors. a beoltott gumókból préselt lé egyetlen cseppje néhány perc alatt elárulja „titkát”, a szérum iránt kül- és belföldön egyaránt nagy az érdeklődés. a telepen, ahol évente félmillió vizsgálatra elegendő szérum készült már, egymás után érkeznek a megrendelések. a szovjetunió, csehszlovákia és az ndk után india és brazilia is belépett a vásárlók közé./mti/

...-

9.00/lm gupac

-11-

PKK

bb. 16. magyar festékipari gépek a szovjetunióknak

vid/szf/sk/e ká bs /3/

1967. január 18.

Szovjet megrendelésre festékipari gépek gyártását kezdték meg a jászberényi aprítógépgyárban. a jászság második nagyüzemében jelenleg három festékgyár berendezéséhez készíttik a golyósmalmokat. a megrendelés szerint 46 speciális gépi berendezést kell gyártaniuk, mintegy 50 millió forint értékben. a 46 malomhoz 450 tonna 15-20-30-40 milliméter átmérőjű acélgolyót használnak fel. a golyósmalmokat szállítás előtt ezer órás üzempróbának vetik alá a szolnoki tiszamenti vegyerművek épülő porfestékgyárában és csak teljes üzembiztonság után adják át a megrendelőnek. /mtl/

bb. 17. a székesfehérvári aköv dolgozóinak ajándéka egy vietnami szállító vállalatnak

vid-szf/tné/e kála /3/

1967. január 18.

az aköv székesfehérvári üzemének dolgozóit egy zsl 164-es típusu tehergépkocsit ujtanak fel és elküldik ajándékba egy vietnami szállító vállalatnak. a négytónnás, száz lóerős tehergépkocsi szétbontásához a napokban fogtak hozzá. elhatározták, hogy az eredetileg harminc napra tervezett felújítást tíz nappal hamarabb, husz nap alatt elvégzik. a székesfehérvári üzem dolgozóinak felajánlásához a dunaujvárosi aköv munkásai is hozzájárulnak. ők készítik el a gépkocsi rakodóterét. autószerelők, lakatosok, kovácsok, villanyszerelők, karosszérikészítők, festők ajánlották fel a tervezett felújítási időtíznapos rövidítését, hogy a kocsit mielőbb elküldhessék. /mtl/

bb. 20. metszik az őszibarackosokat

vid/kz/sk/e kála /2/

1967. január 18.

dunántul legnagyobb őszibarackosában - a badacsonyi állami gazdaságban - megkezdődött a tél egyik jellegzetesen ,,tavaszváró,, munkája, a metszés. a gyümölcsöst borító félméteres héban erőgépek törik az utat a munkások előtt, hogy zavartalanul dolgozhassanak. a rügyfakadás kezdetéig a metszőmunkások mindegyike 1 500 fát szabadít meg a felesleges ágaktól. /mtl/

9.08/e gúJ¹rc

- 12 -

Kk

bb 18. elektronikus mérlegek az ózdi acélműben

vid-szf/sk szb ká /3/

1967. január 18.

az ózdi kohászati üzemek martin-üzemében a kemencék betétanyag ellátására szolgáló darukat elektronikus mérlegekkel szerelik fel. ugyancsak ilyen korszerű mérlegek látják el az öntőcsarnoki 140 tonna teherbírásu darukat is. nyugat-németországból nyolc elektronikus mérleget szereztek be, s azok már meg is érkeztek a gyárba.

a modern mérlegek üzembeállításával egyrészt pontosan megállapított mennyiségű és összetételű betétanyag kerül majd a kemencékbe, másrészt tévedhetetlenül ellenőrizhetik a termelt, illetve a lecsapott acél súlyát. a berendezések nagy mértékben elősegítik az acél minőségének javítását, illetve a takarékos gazdálkodást. /mtl/

bb 25. megkezdte működését a dunántuli vízügyi építő vállalat

vid-kz/sk szb ká /3/

1967. január 18.

megalakult veszprémben és megkezdte működését az országos vízügyi főigazgatóság dunántuli vízügyi építő vállalata. az új vállalat, amely kilenc megye vízügyi építkezéseinek gazdája, már az idén 151 millió forint értékű munkát végez. idei építési tervében két kiemelt beruházás szerepel. megkezdtek a kaposvár ivóvíz-ellátását szolgáló 33 millió forintos beruházást. somogy ,,fővárosában,, nagy erőket vonnak össze, s így már a munka kezdetén azzal számolnak, hogy a tervezett három évnél lényegesen előbb végeznek vele. másik nagy munkájuk a marcal folyó szabályozása lesz. a győrsopron megyei kerencé község határában két évvel ezelőtt megkezdett munkát folytatják és fejezik be ezzel, hogy nyomban utána hozzáállassanak a holt-marcal és a környék kisebb, ugynevezett pándzsa vizeinek szabályozásához, a zsillipek és a partvédő rendszerek alapozásához. veszprémben 20 millió forintot fordítanak a csatornahálózat korszerűsítésére, ajkán, az erőműben, 16 millió forintba kerül majd az ipari vízülépítő megépítése. egy másik veszprém megyei nagyüzem, a nitrokémiai ipartelepek víz- és csatornahálózatának bővítésére 10 millió forintot fordítanak. kisebb megbízásokat kapott még a vállalat dombóvárott, szigetvárott, pápán és keszthe-lyen is. /mtl/

9.25/szb gúJ¹rc

-13-

Kk

bb 23. fiatal házasok „takarékperselye„ lesz a diósgyőri béke szálló 18 szobája

vid/szf/tné/s /5/ ká La

1967. január 18.

a diósgyőri Lenin kohászati művek vidékről bejáró dolgozói a múlt évben korszerű munkásszállót kaptak, így addigi szállásuk, a béke szállónak nevezett kis lakótelep üresen maradt. a hat szobából, valamint közös konyhából és fürdőszobából álló házakat azonban nem bontották le, hanem a vállalati pártbizottság javaslatára szétosztották a lakástalan családok között. három épületet a kisz kapott. a nagyüzemi kisz- bizottság kérésére a gyár ipari tanulói és fiatal kőművesei műszak után, társadalmi munkával, most sorra rendezik az épületeket és penziószerű egyszobás lakásokat alakítanak ki bennük. az olcsóbéru lakásokat azok a kiskeresetű fiatal házasok kapják meg, akik eddig drága albérleti szobában laktak. a kisz hároméves szerződést köt velük. a szerződés értelmében a lakók három év alatt volt butorozott szobájuk és az új, olcsó átmeneti lakás bére közötti különbözetet minden hónapban takarékbba teszik; az így összegyűlt összegből, a vállalat anyagi támogatásával kiegészítve három év után szövetkezeti lakást építenek. ilyen módon a béke szálló 18 szobája jellekésen a kiskeresetű fiatal házasok „takarékperselye„ lesz.

az első hat szobából álló lakóházba már beköltöztek a további 12 lakást pedig május 1-ig foglalják el a korszerű szövetkezeti lakásra gyűjtő fiatal házasok./mti/

--

bb 24. Libakeltető állomás eresházán

vid/kz/sk/s /2/ ká bs

1967. január 18.

az eresházi új élet termelőszövetkezetnek évente hét-kilencmillió forint jövedelmet hoz a libatenyésztés. a jól jövedelmező üzemág fejlesztésére együttesen mintegy négymillió forintos beruházási költséggel keltető - állomást épített a szövetkezet. a már kész épületben megkezdtek a gépek szerelését, február első napjaiban pedig berakják az első tojásokat. az új szövetkezeti libakeltető állomás már az idén legalább negyedmillió napszilvát produkál, s ebből mintegy 50.000-öt helyben nevelnek fel. az eresházi libák kiváló rajnai, francia és magyar fajták./mti/

9.30/e GMP

--
- 14 -

Handwritten signature

21. nagyteljesítményű új elektroacélmi épül diósgyőrött

vid-szf/tné szb ká /3/

1967. január 18.

a különböző iparágak mind több, finomabb, jobb mechanikai tulajdonságú acélfajtákat kérnek a kohásattól. ezért a harmadik ötéves terv során a Lenin kohászati művekben a választék bővítésére 325 millió forint beruházási előiránnyal új, nagyteljesítményű elektroacélmi építményeket építenek. a nagyszabású munkához hamarosan hozzáfognak. a terv szerint 1969-ben elkészül az új elektroacélmi, modern, szovjet gyártmányú, 50 tonnás, ivfényes kemence működik majd benne, s évente mintegy 80 000 tonna elektroacélt gyárt.

az új üzemben bevezetik az ugynevezett vákuum technológiát, azaz légritkított térben távolítják el az anyagból a gázokat, hogy a gyártmányokat megóvják a helyesedéstől, zárványosságától. /mti/

--

bb 26. Létszámmegtakarításból több mint hárommillió forint átlagbérnövekedés a mecseki szénbányáknál

vid-szf/tné szb ká /6/

1967. január 18.

a mecseki szénbányászati tröszt gazdálkodásában az elmúlt esztendő volt az első, amikor a teljesítmény növekedés, a jobb munkaszervezés eredményeként megtakarított munkás és alkalmazotti bért a dolgozók átlagbérének emelésére fordították. ez üsztönzőleg hatott külszínen és a földalatti munkahelyeken egyaránt. a műszakiak kutatták az „üresen„ futó perceket, csökkentették a szükségtelen idővesztéseket. a létszámgazdálkodás javításában a legkiemelkedőbb eredményt a raktár és a szállítás területén érték el. a tervezett 256 tonna helyett 425 tonna szenet raktak fel naponta géppel. a különféle berendezésekkel szállított szén mennyisége pedig csaknem 3 000 tonnával volt több 24 óránként, mint amennyit eredetileg terveztek.

a mecseki bányák a termelési programot 282 fizikai dolgozóval és 46 alkalmazottal alacsonyabb létszámmal teljesítették, mint amekkorát terveztek. az így megmaradt bérből a közelmúltban három és félmillió forintot fizettek ki a bányászoknak célfeladatok jutalmazására. ez a több mint 15 000 fizikai dolgozót tekintve, átlagosan 195 forint évi átlagbérnövekedést jelentett. /mti/

--

9.40/szb 10-Pue

-15-

Handwritten signature

bb. 22. törpevizmüvet, orvosi rendelőt, postát kap velem
község, az asztmások gyógyhelye

vid-fm/tné/e ká bs /3/

1967. január 18.

elkészült velem községnek, - az asztmások gyógyhelyének az ország egyik legszebb hegyi üdülőfalujának - rendezési és fejlesztési terve. a kasszai hegy déli lejtőjén, 350 méter magasan fekvő község alpesi klímája kiválóan alkalmas a légzőszervi betegségek gyógyítására. a kis falut a nyári hónapokban több ezer vendég keresi fel, s a növekvő idegenforgalom figyelembevételével készítették el a fejlesztési tervet. eszerint törpevizmüvet létesítenek, bővítik az üdülőtelepet, új házhelyeket alakítanak ki, amelyekre villák, üdülők épülnek. kempingtelep és szálloda létesítése is szerepel a programban. természetvédelmi területté nyilvánítják és felújítják az 500-600 éves előregedett ősgesztenyéseket. a falu közepén 640 000 forintot költséggel új középületet emelnek, amelyben orvosi rendelő, posta és a tanács működik majd./mt1/

bb. 27. halálos közlekedési balesetek budapesten és vidéken

t bc/lk/e la

1967. január 18.

budapest 17. kerületében a baross utcában dr. torontáli sándor 43 éves főosztályvezető személygépkocsijával szabálytalanul előzött, s elütötte kuzma ferenc 14 éves iskolai tanulót, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség dr. torontáli sándort őrizetbe vette, a vizsgálat folyamatban van.

a 21. kerületi ady endre uton hortl józsef 17 éves segédmunkást, aki szabálytalanul haladt át az uttesten, elütötte egy hűv motervonat. a fiatalember az elszenvedett súlyos sérülések következtében a helyszínen meghalt.

dunaujvárosban sudár jános 38 éves segédmunkás, helybeli lakos ittasan - féktávolságon belül - egy szabályosan haladó autóbussz elé lépett, amely elütötte. sudár súlyosan megsérült, s kórházba szállítás közben meghalt.

/folyt.köv.-

9.55/e 10²0⁰bc

- 16 -

klk

bb. 27. /halálos...folyt./e

székesfehérvárott laki józsef 35 éves gépkocsivezető, pákozdi lakos figyelmetlenül vezette a 14-es számú aköv autóbusszát, s elütötte a kerékpárján szabályosan közlekedő rekep ferencné 37 éves székesfehérvári lakost. az asszony a súlyos sérülések következtében a helyszínen meghalt, a rendőrség lakit őrizetbe vette.

biatorbágy határában az m-1-es számú uton gyenizse györgy 21 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a konzerv- és husipari szállítási vállalat tehergépkocsijával nekütközött a 18-as számú aköv tehergépkocsijának, amelyet papp ferenc 23 éves sofőr, tatai lakos vezetett. gyenizse súlyosan megsérült, utasa, hemor andrás 54 éves árukisérő, soproni lakos pedig az elszenvedett súlyos sérülések következtében, kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetet az okozta, hogy gyenizse vezetés közben elaludt. a vizsgálat folyik. /mt1/

bb. 28. jogászküldöttség utazott párizsba

lk/e la

1967. január 18.

dr. markója imre igazságügyminiszterhelyettes vezetésével jogászküldöttség utazott párizsba a demokratikus jogászok nemzetközi szövetsége megalakulása és a müncheni per 20 éves évfordulója alkalmából rendezett emlékülésre. a küldöttséget a keleti-pályaudvaron dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes bucsuztatta. /mt1/

bb. 31. szerdán londonba utazott dr. szabady egen,

k st/lk/e ie la /1/

1967. január 18.

a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese, a magyar tudományos akadémia demográfiai bizottságának titkára. a neves szakember a családtervezéssel foglalkozó nemzetközi bizottság ülésén vesz részt. /mt1/

11.38/e 12-Pac

- 17 -

klk

bb 29. tejőhibrideket kapnak a kistenyésztők: 1970-ig 360 millióval növekszik a háztáji gazdaságok évi tejstermelése

t cs/1-Lm 10 /5/

1967. január 18.

a háztáji tejőhibrid-akció tapasztalatairól és a fejlesztés lehetőségeiről tárgyalt szerdán az országos földművesszövetkezeti tanács kisállattenyésztési szakbizottsága. gárdos ferenc, a szakbizottság titkára beszámolójában megállapította többek között, hogy a mezőgazdasági üzemekben az utóbbi évek során meghonosított külföldi és hazai tejőhibridek elterjesztésével alapot teremtettek a tejstermelés és az ellátás gyors ütemű javítására, a továbbfejlesztés következő lépéseként most elsősorban a háztáji és kiegészítő gazdaságok tyukállományának minőségi javítását, a tejőhibridek számarányának gyorsabb ütemű növelését irányozták elő. ebben nyújtanak sokoldalú segítséget a meszöv által indított hibridnaposcsibe kihelyezési és takarmányjuttatási akciók.

a kínálkozó lehetőségekre jellemző, hogy míg az ország teljes tyukállományának évi átlagos tejáshozama 95, a tejőhibridek nagyüzemi viszonyok között máris átlag 220 tejt adnak, a tejáshozamok ilyen arányú növelésével a baromfitartás és tenyésztés is sokkal gazdaságosabbá válik. a háztáji gazdaságok körülbelül 26 milliós tyukállományából jelenleg mindössze 600 000 a tejőhibrid. a kihelyezési akció szélesítése, illetve az intenzív tartási viszonyok megteremtése révén 1968-ban megkésztetik a háztáji hibridállományt, és 1970-ig 4-5 millióra fejlesztik fel. az előirányzat szerint a harmadik ötéves terv végére a háztáji és kiegészítő gazdaságok adják az ország évi tejstermelésének 82 és a központi készletbe kerülő tejáshozamnak a 67 százalékát. a háztáji tejstermelés volumene az 1965 évihez képest ugyanezen időszakban 360 millióval növekszik. az ugynevezett könnyű tejőhibridek esetében a háztáji gazdaságok a teljes felnevelési és tartási időre tyukonként 48 kiló keveréktakarmányt kapnak, amelynek ellenében évente és átlagosan 180 tejt kell átadniuk szerződéses áron a földművesszövetkezeteknek. a nehéz tejőhibridek és egyéb fajták esetében a keveréktakarmány juttatások átlagos mértéke minden átadott tejt után 25 dekagramm.

a beszámolót a szakbizottság tagjai, továbbá a felügyeleti szervek és a hibridbaromfi-tenyésztő gazdaságok szakemberei megvitatták, a fejlesztési terveket gyakorlati javaslatokkal egészítették ki./mt/

11.45/e 12-Puc

- 18 -

bb 30. négy év alatt négy nyugdíjemelés - egymillió kétszázötvenháromezer nyugdíjas, 8,7 milliárd forint nyugdíj - a jövő hét elején megkezdik az új tsz nyugdíjak kézbesítését

1 sl/gg-Lm 10 -7/

1967. január 18.

a nyugdíjasok számára jelentős időszak volt az elmúlt négy év. ez idő alatt négyszer emelték hazánkban a nyugdíjakat. az özvegyi nyugdíjak 20, az 1000 forint alatti régi nyugdíjak 10-20 százalékkal, majd a 750 forint alatti sajátjogi és özvegyi nyugdíjak ismét 10 százalékkal emelkedtek. ez év január elsejétől a tsz nyugdíjak alsó határát 400, a tsz özvegyi nyugdíjakét 300 forintra emelték.

az intézkedések különösen a régi nyugdíjasokat érintik, akik az 1951 évi rendelet alapján kapják járandóságukat: átlagos nyugdíjuk négy év alatt 631-ről 779 forintra emelkedett. a későbbi generáció természetesen ennél többet kap. 1966 decemberében már 916 forint volt magyarországon a sajátjogi nyugdíjak országos átlaga, 151 forinttal magasabb, mint 1962-ben.

a kifizetett összegek növekvő átlagában az is közrejátszik, hogy a legújabban nyugalmába vonulók jövedelme magasabb volt, mint a régieké, így nyugdíjuk is nagyobb.

1962 és 1966 között 246 ezerrel nőtt a nyugdíjasok száma, s jelenleg 1,213.170 embernek kézbesít a posta havi nyugellátási járandóságot. tavaly 8 milliárd 714 millió forintot küldött az új nyugdíjfolyósító igazgatóság, 3 milliárd 96 millió forinttal többet, mint 1962-ben. 1967-ben ennél is többet folyósítanak. az idős tsz tagok számára ugyanis nemcsak a nyugdíjak alsó határát emelték, az új tsz nyugdíjak kiszámításának alapelvei is megváltoztak. ugyanazokat az elveket alkalmazzák, mint a nyugdíjra vonuló ipari munkásoknál, vagy alkalmazottaknál. eddig bármennyit keresett a tsz tag, a nyugdíj kiszámításánál 900 forintos havi jövedelmet vettek alapul. most a tényleges jövedelmet és a tsz-ben eltöltött időt számítják. az új rendszer szerinti első tsz nyugdíjak kézbesítését január 23-án kezdik meg. az első ember, aki az új rendelkezés alapján ez év január 1-től kérte nyugdíjazását, erdélyi istván tsz tag, aki rákosi községben, a petőfi utca 14. szám alatt lakik. a régi szabályok szerint a két gyerek után járó pótlékkal együtt havi 445 forintot kapott volna. mivel most már figyelembe veszik havi átlagos 2400 forintos keresetét - tíz éves tagsági viszonyának megfelelően - ennek az összegnek 33 százalékát, 792 forintot, és a gyerekek után 140 forintot, összesen tehát 932 forintot folyósítanak számára havonta.

/folyt.köv./
12.15/e
11.45/e 12-Puc

- 19 -

bb 30. /négy év alatt...1. folyt./-Lm

a nyugdíjat egyébként nyugalomba vonulásuk után még sokáig élvezhetik a kiöregedett dolgozók. a legújabb statisztika szerint, nyugalomba vonulásuk után a nők még átlagosan 24, a férfiak pedig majdnem 16 évig élnek./mti/

bb 33. borpince budafokon, ércbánya jugoszláviában - szélesíti munkaterületét az aknamélyítő tröszt

1 tz/j-Lm 1e /4/

1967. január 18.

új munkaterületeket von működési körébe az idén a bányászati aknamélyítő tröszt. tavaly csaknem 40 000 folyóméternyi aknát és vágatot építettek ki a föld mélyében, s így a tervezett 542 millió helyett 560 millió forint termelési értékkel zárták az esztendőt.

idei teendők most konkretizálódnak. a legtöbb feladatot a bauxitbányászat terén kell megoldani. ebben az évben fejezik be többek között az iszkaszentgyörgyi józsef-3. akna építését és megkezdik a rákhegyi akna mélyítését. folytatják a halimba-3. ikerakna és a hozzákapcsolódó vágatok kiépítését. nyíradon elkészül az 12a-1. akna a csatlakozó vágatokkal együtt, és megkezdődik az 12a-2. akna mélyítése. jelentős feladatok elé állítja a trösztöt a mecseki szén- és ércbányászat fejlődése is. ezzel szemben más szénbányák az eddiginél kisebb igénnyel lépnek fel, s így előreláthatólag marad energiájuk, hogy a mélyépítésnek általuk eddig nem művelt területein is bekapcsolódjanak a munkába. máris dolgoznak többek között a törökbálinti nagy földalatti zöldségtároló felújításán, elváltatták a budafoki borpincék állagmegóvását és a valószínűleg hasonló feladataik lesznek pécsent és villányban is. mindezekben túl felkészték arra, hogy a tanácsok, illetve a különböző minisztériumok szerveinek, intézményeinek mélyépítési munkáiból is kivegyék részüket.

tovább növelik experttevékenységüket is. nagyrészt indiában végzett jó munkájuk eredményeként valószínűleg négy jugoszláv ércbánya aknamélyítési feladataira is nekik kell majd a megfelelő szakembereiket és felszerelést rendelkezésre bocsátaniok./mti/

12.20/e 12.20.pec - 20 -

12.20.pec

bb 32. időszerű tanácsok a téli ételmérgezések ellen - elkészült az utolsó 12 év hazai ételmérgezési statisztikája

1 tz/Lk/e 1e la /7/

1967. január 18.

érdekes következtetéseket vont le dr. nikodémusz istván, az országos ételmezés- és táplálkozástudományi intézet osztályvezetője abból a statisztikából, amelyet az utolsó 12 évre vonatkozólag a magyarországi ételmérgezések számának alakulásáról állított össze.

az adatok szerint hazánkban 1954-ben 88, 1965-ben viszont 732 olyan esetet vettek nyilvántartásba, amikor valamilyen étel fogyasztása mérgezést okozott. ugyanakkor a megbetegedések száma 3 887-ről csupán 6 079-re nőtt. ennek a látványos aránytalanságnak legfőbb oka, hogy megerősödött a bejelentési fejelem, a megtörtént eseteknek mind nagyobb hányada jut az illetékes szervek tudomására. a halálos mérgezések száma viszont örvendetesen csökkent. az 1954-es évi 33-mal szemben 1965-ben már csak 11 ételmérgezés végződött halállal. a 12 évről összesen 174 ilyen eredetű halálesetet tartanak nyilván, ezeknek túlnyomó részét, 112-et a gomba, elsősorban a gyilkos galéca okozta.

igen veszélyes az ugynevezett hurka-mérgezés, amely világviszonylatban 30-40 százalékban halállal végződik. nálunk az arány valamivel kedvezőbb. többnyire az otthon, mégpedig rozs-szul elkészített hurka, kolbász, disznósajt és sonka fogyasztása váltja ki. szerencsére nem túl gyakori. nálunk az utóbbi évtizedben egyszer házi disznósajt, egyszer pedig ugyancsak házi sonka volt érte felelős, de egyik eset sem volt halálos.

a másik veszélyes mérgezést, a paratifuszt többnyire a megfertőzött és át nem főtt vagy át nem sült tej és a rosszul kezelt húsfél okozza. egy alkalommal nagytömegű daragaluskát készített egy háziasszony, a massa belseje nem főtt át, a „saját termelésű” tejjel bekerült kórokozó életben maradt és mérgezést váltott ki. egyszer pedig a napokkal előbb elkészített lakodalmi pörkölt miatt kellett az ifjú párnak és az örömszülőknek - nemekint elkülönítve - a lászló-kórházban tölteniük a mézes-heteket. ezekben a hónapokban a sztafilekokuszos mérgezések időszakát éljük, amelyeket legtöbbször a házi disznósajt terjeszt. általános ugyanis a hiedelem, hogy ez az étel tárolható, pedig a főzés és a füstölés nem tartósíthatja hetekre, hónapokra.

/folyt. köv./
12.25/e 12.25.pec
12.25.pec

- 21 -

bb. 32. /időszerű tanácsok...folyt./e

ennek a mérgezésnek a másik főidénye a nyár, amikor viszont a kórokozók a teljes fagylaltokban találhatnak kedvező feltételeket az elszaporodásra, ha a fagylaltot nem fagyasztják meg azonnal a főzés után, vagy ha nem tartják állandóan jégen. a gyümölcsfagylaltok viszont ebből a szempontból veszélytelenek.

A szakemberek tanácsa tehát a téli hónapokra a következő: vágáskor inkább ne készítsünk disznósajtot, de ha készitünk, ne tartsuk sokáig, még a pincében sem, ahol az egerek könnyen megfertőzhetik. a húskéteket tartsuk hűtőszekrényben, plusz 10 foknál hidegebb környezetben és így is csak néhány napig. a konzerveket kinyitás után azonnal fogyasszuk el, nagyon vigyázzunk a krémekre, ha azonnal nem fogy el az egész, a maradékot feltétlenül tegyük jégre. csupán a gyümölcs teljesen veszélytelen most is, mert savtartalma megakadályozza a baktériumok elszaporodását. /mti/

...

bb. 34. a 60 éves ferencsik jános köszöntése

1 ol/lk/e zs La /6/

1967. január 18.

a népköztársaság elnöki tanácsa ferencsik jános kétszeres kossuth-díjasnak, az állami operaház főzeneigazgatójának, a magyar népköztársaság kiváló művészeinek a hazai és a nemzetközi zeneéletben kifejtett munkássága elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetés kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, garamvölgyi józsef, az mszm központi bizottságának osztályvezetőhelyettese és dr. pozsonyi istván, az elnöki tanács titkárságának vezetője. /mti/

x x x

Kitüntetés alkalmából beszélgetett ferencsik jánossal a magyar távirati iroda munkatársa. a művész elsőként a mai fiatal zenészeknek, karmestereknek üzent:

/folyt. köv./
12.30/e

11022 el / 1245 Puc

- 22 -

bb. 34. /a 60 éves ...folyt./e

- ez a pálya minden tekintetben egész életet követel. az igazi karmesterről szólva talleyrand-ot kell idéznem: ő mondta, hogy az igazi külügyminiszter a nap 24 órájában külügyminiszter. az igazi karmesterre ugyanez áll: 24 órán át karmester, mert ha még nem is foglalkozik éppen gyakorlatilag zenével, a zenével és előadással kapcsolatos elmé-nyek mindig ott élnek benne, sokszor tudata alatt is.

- az operaház igazgatóságától azt kértem, hogy születésnapom a varázsfuvelát vezényelhessem. azt tartom ugyanis, hogy ez a mű az emberi élet tökéletes keresztmetszetét adja. az ösztöneinek élő monostortestét a felvilágosult bölcs humanista sarastriég minden lényeges embertípus tökéletesen ábrázol ez az opera - nemcsak szöveggönyvében, hanem első-sorban zenéjében, s megdöbbentő jellemzését adja tulajdonképpen mindannyiunknak.

- nincsenek kedvenc szerzőim, kedvenc műveim. mindig azokat a műveket szeretem a legjobban, amelyeket éppen dirigálok. ebben a pillanatban wagnert, mert a tannhauser fel-ujtására készülök. nem jó az, ha a muzsikusknak kedvenc szerzői, darabjai vannak. tulajdonképpen minden jó zeneszerzőnek kedvencnek kell lennie, s hogy melyiket interpretálja jobban vagy kevésbé jól, annak megítélése a közönségre tartozik.

- a terveim ugyanazok, mint eddig minden szezonban. felujtások várnak rám az operaházban; dirigálok budapesten szép számban hangversenyeket, és hosszabb időt töltök külföldön is. szerítem az újat, de tartózkodom a szélsőségektől. az elektronikus zenét például határozottan csak próbálkozásnak tartom, mindaddig, amíg művelői túl nem lesznek az akusztikus kísérleteken és be nem tudják bizonyítani, hogy ezekkel az akusztikus hatásokkal zenét lehet komponálni. addig ennek megítélését azokra bízom, akik jelenlegi stádiumból a jövőt is ki tudják olvasni.

...

12.35/e
11022 el

- 23 -

bb 35. restaurálják a szombathelyi székesegyházat

vid/fm/tné/s /3/ ká La

1967. január 18.

nagyvadásu restaurálási munka kezdődött a szombathelyi székesegyházban. nyolcszáz ezer forintos költséggel új padozattal látják el az ezer négyzetméter alapterületű hajórészt, korszerűsítik a villany-, a fűtő-, és a hangszóró-bereendezéseket. az országos műemléki felügyelőség szombathelyi építésvezető-sége nemsokára befejezi a nyugatnémetországi kelheimből hozatott kemény mészkölapok lerakását, a sekrestyében és a híres freskókkal ékesített madonna-kápolnában olajtűzelésű légfűtő berende-zést építenek a padozat alá./mti/

-. -

bb 36. többségben a „fiu„- pártiak 7- csaknem háromezer válasz érkezett az állatkert vizilóbébi- tippversenyére

cs/j/s ie /3/ La

1967. január 18.

az állatkert vezetőségének nemrégiben meghirdetett tippversenyére - hogy vajon milyen nemű az újszülött viziló-bébi? - eddig 2298 „szavazat„ érkezett: táviratok, levelek prózában, versben és rajzban. közülük 1144 tippelt „fiura„, 1132 pedig „lányra„, 22 érvénytelen volt. mivel a kis vizilóbébi neme még mindig ismeretlen, a dátum szerint elsőnek feladott öt-öt- nőstényre, illetve himre szóló tipp gazdái közül csak később állapítható meg a győztesek név-sora. mihelyt a kérdés tisztázódik, az eredményt közzéteszik.

a rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel a sikeres tippelők népes táborát későbbi időpontban megrendezésre kerülő látogatásra hívja meg az állatkert vezetősége. ez alkalommal szakértő vezető mutatja be a vendégeknek az állat- és növény- kert legérdekesebb látnivalóit, s a barlang- moziban díj-talan előadást tartanak számukra./mti/

-. -

12.40/e

DKV/200/

- 24 -

bb 37. száz éven felüli öregek a baranyai választói névjegyzéken

vid/tm/tné/s /6/ ká La

1967. január 18.

a baranyai választói névjegyzékek összeállítását helyen-ként meglepő adatokkal találkoztak a választásra jogosultak születési évszámait illetően. a lapáncsai kelbert gáspár például 1864 február 27-én született, abban az évben, amikor az emigrációban élő kossuth Lajos levélben utasította vissza a felajánlott képviselőséget. a 103 éves kelbert gáspár bácsi jelenleg is jó erőben él és a ház körüli foglalatalkodással tölti napjait. étvágya kitűnő, szemüveg nélkül olvas és olykor még rá-rá húz a pálinkás butykosból is.

sorrendben a sásdi járás szociális otthonának lakója, cséplő György következik, aki 1864 májusában született a baranya megyei gödrén. életének javarészt pászterkedéssel, majd föld-műveléssel töltötte. ismert még híres somogyi és baranyai be-tyárokát, habár hozzáteszi, hogy a magafajta szegény ember a zsandároktól jobban tartott, mint azoktól. emlékszik néhány betyárnótára is.

kelbert gáspár, ha addig változatlanul jó egészségnek ör-vend, a lapáncsai művelődési otthonban, cséplő György pedig a szociális otthonban járul az urnához a szavazás napján, már-cius 19-én./mti/

--- --

bb 39. tetőpontjára érkezett az almásfüzitői timföldgyár bővítése

vid/szf/tné/s /4/ ká La

1967. január 18.

nagy feladat vár az idén az almásfüzitői timföldgyár építőire: 430 millió forint értékű beruházást kell kivitelezniük, csaknem négyszeresét a tavalyinak. a bővítés megkezdése, 1962 óta még egyetlen évben sem költöttek ennyit a gyárra.

/folyt.köv./

12.45/e

DKV/200/

- 25 -

12.20/4
13.10/1
13.10/2
13.10/3
13.10/4
13.10/5
13.10/6
13.10/7
13.10/8
13.10/9
13.10/10
13.10/11
13.10/12
13.10/13
13.10/14
13.10/15
13.10/16
13.10/17
13.10/18
13.10/19
13.10/20
13.10/21
13.10/22
13.10/23
13.10/24
13.10/25
13.10/26
13.10/27
13.10/28
13.10/29
13.10/30
13.10/31
13.10/32
13.10/33
13.10/34
13.10/35
13.10/36
13.10/37
13.10/38
13.10/39
13.10/40
13.10/41
13.10/42
13.10/43
13.10/44
13.10/45
13.10/46
13.10/47
13.10/48
13.10/49
13.10/50
13.10/51
13.10/52
13.10/53
13.10/54
13.10/55
13.10/56
13.10/57
13.10/58
13.10/59
13.10/60
13.10/61
13.10/62
13.10/63
13.10/64
13.10/65
13.10/66
13.10/67
13.10/68
13.10/69
13.10/70
13.10/71
13.10/72
13.10/73
13.10/74
13.10/75
13.10/76
13.10/77
13.10/78
13.10/79
13.10/80
13.10/81
13.10/82
13.10/83
13.10/84
13.10/85
13.10/86
13.10/87
13.10/88
13.10/89
13.10/90
13.10/91
13.10/92
13.10/93
13.10/94
13.10/95
13.10/96
13.10/97
13.10/98
13.10/99
13.10/100

12.20/4
13.10/1
13.10/2
13.10/3
13.10/4
13.10/5
13.10/6
13.10/7
13.10/8
13.10/9
13.10/10
13.10/11
13.10/12
13.10/13
13.10/14
13.10/15
13.10/16
13.10/17
13.10/18
13.10/19
13.10/20
13.10/21
13.10/22
13.10/23
13.10/24
13.10/25
13.10/26
13.10/27
13.10/28
13.10/29
13.10/30
13.10/31
13.10/32
13.10/33
13.10/34
13.10/35
13.10/36
13.10/37
13.10/38
13.10/39
13.10/40
13.10/41
13.10/42
13.10/43
13.10/44
13.10/45
13.10/46
13.10/47
13.10/48
13.10/49
13.10/50
13.10/51
13.10/52
13.10/53
13.10/54
13.10/55
13.10/56
13.10/57
13.10/58
13.10/59
13.10/60
13.10/61
13.10/62
13.10/63
13.10/64
13.10/65
13.10/66
13.10/67
13.10/68
13.10/69
13.10/70
13.10/71
13.10/72
13.10/73
13.10/74
13.10/75
13.10/76
13.10/77
13.10/78
13.10/79
13.10/80
13.10/81
13.10/82
13.10/83
13.10/84
13.10/85
13.10/86
13.10/87
13.10/88
13.10/89
13.10/90
13.10/91
13.10/92
13.10/93
13.10/94
13.10/95
13.10/96
13.10/97
13.10/98
13.10/99
13.10/100

1967. évi hatszáz-hétszáz építőmunkás dolgozik majd az új épületeken, új gépek, berendezések beállításán, nagyjelentőségű, új típusú magyar és külföldi gyártmányú vegyipari berendezéseket - többek között különleges francia hidrátázókat, nyugatnémet kalcináló kemencéket - helyeznek üzembe, magyar gyárak készíthetik a gazdaságosan termelő korszerű feltáró serokat és a 35 méter átmérőjű hatalmas acélsarnokokat, a dorr-ülepítőket. megkezdik az idén az Üzem erőművének bővítését is, az eddiginél nagyobb tömegű bauxit elhelyezésére hatalmas tárolót építenek.

A gyár építési elsősorban azoknak a berendezéseknek az üzembehelyezését szorgalmazzák, amelyekkel az idén a gyár a tavalyinál kilencszer fennával több timföldet termelhet./mti/

bb 38. műanyag ajtók a vasuti kocsikban

vid-azf/tné-lm ka

1967. január 18.

A magyar vagon- és gépgyár, kísérletképpen, üvegszállal erősített poliészter bejárati ajtókat szerelt fel egy országvasuti személykocsiba, az újítást nemcsak jószéf technikus dolgozta ki, a műanyag ajtó könnyebb az acélnál és szerelésben nagy méretpontossággal gyártható úgy, hogy illesztgetés nélkül lehet beépíteni, de nemcsak az ajtóhoz használnak műanyagot: a kocsiszekrény külső acéllemezé és belső fele közötti részt kemény poliuretán hab hőszigetelő réteggel töltötték ki, poliuretán habbal szigetelték a tetőtérben elhelyezett két víztartályt is, a padlót pedig habosított pvc padló kárpittal burkolták, ami elnyeli a lépések zaját.

Majdnem két évi járatás után a szakemberek most felülvizsgálták a kísérleti kocsiba beépített műanyagokat, megállapították, hogy a poliészter ajtó semmilyen elhasználódást nem mutat, úgy hogy további ilyen ajtók építésének nincsen akadálya. A kocsiszekrény hőszigetelő rétegénél főleg a rozsdásodást vizsgálják, az acéllemezeket ugyanis belülről nem festették be miniummal, hogy meggyőződjenek a poliuretán hab korrózió elleni védőképességéről. A vizsgálat során rozsdásodásnak nyomát sem találták.

A műanyagokkal szerzett tapasztalatokat a következő szerkezeti gyártás tervezésénél már figyelembe veszik./mti/

a szerkesztőségnek figyelmébe!

-lm la

a bb 38. sz. hír./a hatvanéves ferencsik jános közönteje/ első bekezdésének hatodik sorától a szöveg helyesen:

... a kitüntetést kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. /a bekezdés további része: /... jelen volt az elnök.../

/mti/

bb 40. átadta megbízólevelét japán új magyarországi nagykövete

t bc/lk-lm za /4/

1967. január 18.

Kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke szerdán fogadta masao yagi-t, japán új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevelét átadásánál jelen voltak nagy daniel és dési frigyos, az elnöki tanács tagjai, szarka károly külügyminiszterhelyettes, ota istván vezérernagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

Masao yagi nagykövet megbízólevele átadásakor mondott beszédében többek között kijelentette.

-örvendezek, hogy mióta országom és a magyar népköztársaság közötti 1959-ben a diplomáciai kapcsolatok megújultak, az országaink közötti viszony kulturális, gazdasági és egyéb területeken biztalan fejlődik. bízom benne és remélem, hogy országaink eddigi jó kapcsolatait - társadalmi rendszereink különbözősége ellenére is - tovább erősödnek a jövőben, a kölcsönös megértés alapján.

Kisházi ödön, válaszbeszédében többek között kijelentette:

- eztem nagykövet ur reményét, hogy - országaink eltérő társadalmi rendszerétől függetlenül - kapcsolatainkat kölcsönös megértés szálával tovább erősíthetjük. úgy vélem, hogy ezzel országaink közvetlen érdekein kívül a tartós nemzetközi béke céljait is szolgálhatjuk.

A nagykövet a megbízólevelét átadása után bemutatatta kisházi ödönnek a nagykövetség megjelent munkatársait, ezután az elnöki tanács helyettes elnöke szívélyesen elbocsátotta a nagykövettel.

Masao yagi nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkezdte a magyar hősök emlékművét./mti/

13.10/lm 14-24c

-27-

bb 41. időjárásjelentés

hnó/s la

1967. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti január 18-án, szerdán
délben 12 órakor:

erősen párás, ködös idő

a nyugat- és észak-európán keresztül áramló óceáni eredetű enyhe levegő a magasban szerdán hajnalra elérte szárazföldünk középső területeit. hatására az alpek vidékén és németországban sokfelé ködös volt az idő, míg a krim-szigeteken, valamint franciaországban sokfelé esett az eső. a szovjetunió és a balkán-félsziget továbbra is a kelet-európai anticiklon uralma alatt áll, amelyben az éjszakai lehűlések sok helyen meghaladják a mínusz 22 fokok értékét.

házánkban kedden száraz, napos volt az idő. a 4-8 óras napsütés ellenére napközben nyugaton csak plusz 1 - mínusz 3, keleten mínusz 1 - mínusz 7 fokok hőmérsékleti csúcserőtekek alakultak ki. szerdán hajnalra az északnyugati határszélén mínusz 8 - mínusz 10, a dunántul többi helyén mínusz 12 - mínusz 15, a duna vonalától keletre mínusz 15 - mínusz 22 fokokig hűlt le a levegő. általában hegyeinken a hó sportolásra alkalmas, a szabadsághegyen 26, királyréten 16, debrecen 43, galyatetőn 85, kékestetőn 75, mátraházán 66, telkibányán 41 centiméter a hóréteg vastagsága. a délelőtti folyamán változóan felhős, párás, helyenkint ködös volt az idő. a ködös helyeken, így szegeden, békéscsabán mínusz 15, máshol mínusz 2 - mínusz 10 fokok hőmérsékletet mértek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 6,2 fok volt, 5,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtökön estig: változóan felhős, párás, többfelé ködös idő, csapadék nélkül. gyenge, időnkint kissé élénkebb, változó irányú szél. hideg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északnyugaton mínusz 7 - mínusz 12, máshol mínusz 12 - mínusz 17 fok között, a vastagabb hóval borított helyeken mínusz 20 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában mínusz 1 - mínusz 6 fok között, az erősen ködös helyeken mínusz 10 fok körül.

/mti/ a duna vizállása szerdán délben budapestnél: 351 cm.

13.40/s

1344zel 14-14c

- 28 -

bb 42. tanácskoznak az első országos termelészövetkezeti kongresszust előkészítő szövetkezeti „parlamentek”, szolnok megyében

vid kz/sk-lm /2/ ká

1967. január 18.

szolnok megye közös gazdaságaiban megkezdődtek az első országos termelészövetkezeti kongresszust előkészítő közgyűlések. e héten a cibakházi vörös csillag, a kunyalui zöld mező, a szelevényi szikra, a tiszavárkonyi petőfi és a tiszauzi tiszagyöngye termelészövetkezet „parlamentje”, vitatta meg a kongresszussal kapcsolatos javaslatokat, megválasztotta az országos kongresszust megelőző megyei értekezlet küldötteit. a népes közgyűléseken sok javaslat hangzott el./mti/

bb 43. emargó 22-h-ig!

a fővárosi bíróság

j-lm zs

1967. január 18.

csütörtökön reggel 9 órakor kezdi tárgyalni a 14. kerületi nyilasház vezetője, krésztl vilmos és 18 társa emberek törvénytelen kivégzésével és megkínzásával elkövetett háberus bűntettének ügyét./mti/

bb 44. tíz éves az ezermester folyóirat - szerdán jelent meg a jubileumi szám

i sb/lk-lm 4/ 1e

1967. január 18.

tíz éves a barkácsolók népszerű folyóirata: az ezermester. az első számot 1957 január végén adták ki, s most, szerdán megjelent a folyóirat jubileumi, 121. száma. a tíz év alatt megháromszorozódott a példányszám, s jelenleg csaknem 100 000 példányt nyomnak, mégsem elég. kezdetben az volt a folyóirat célja, hogy a barkácsoláshoz adjon hasznos ötleteket, de azóta lényegesen bővült témaköre, s alaposabb szakismeretek elsajátításához, mindenféle ház körüli munka hozzáértő elvégzéséhez is nagy segítséget nyújt.

/folyt. köv./
13.20/Lm

1344zel /445 P

29

- - -

bb 44. /tiz éves...1. folyt./-lm

a folyóirat állandó munkatársai többek között műszaki egyetemi tanárok, nagyzomok, vállalatok műszaki vezetői, mérnökök. a 32 oldalas folyóirat egyharmadát azonban maguk az olvasók írják, közkinccs teszik jól bevált-ésszerűsítésekkel, ötleteikkel. az utóbbi években már újabb szolgáltatással, az ezermester kiskönyvtár népszerű füzetének kiadásával is segítik egy-egy közérdekű szakmai témában az olvasók érdeklődésének kielégítését. ez év nyarán jelenik meg az újabb, a 8. kötet, amely a műanyagok és a vegyi anyagok „ezermesteri” felhasználását tárgyalja. a szerkesztőség kiterjedt külföldi kapcsolatokkal is rendelkezik: levelezőinek több mint 10 százaléka külföldi, s a világ 27 nagy barkácselő lapjával cserélik ki rendszeresen az értékesebb szakmai tapasztalatokat./mti/

--

bb 45. 1969 áprilisában megkezdte működését a győri motorgyár - a renault-konzern vezetőinek és a technoimpex vezérigazgatójának nyilatkozata a 110 millió frank értékű üzletkötésről

t sz/j-lm 10 /7/

1967. január 18.

szerdán a külkereskedelmi minisztériumban pavla károly, a technoimpex vezérigazgatója közölte a renault-konzern hazánkban tartózkodó képviselőivel, hogy a győri motorgyár létesítésére vonatkozó, január 6-án megkötött szerződést a magyar hatóságok jóváhagyták, és az erről szóló okmányokat átadta jean louis dreyfuss-nak, a renault-konzern elnökének és jean mion-nak, a renault engineering elnök-vezérigazgatójának.

az okmányok átadásánál jelen volt buzás józsef, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője. ott volt georges noreau, a francia köztársaság budapesti kereskedelmi tanácsosa.

az ünnepélyes aktus után a renault-konzern vezetői és a technoimpex vezérigazgatója az mti munkatársának adott nyilatkozatban a következőképpen értékelték a technoimpex, valamint a renault-man-ferrostaal konzorcium között létrejött szerződés jelentőségét:

- nagyon fontosnak tartjuk ezt a megállapodást, hiszen 110 millió frank értéket képvisel, - mondotta jean louis dreyfuss, - mégsem az értéket tekintjük a legfontosabbnak, hanem azt, hogy régi szándékunkat sikerült megvalósítanunk. régóta törekszünk ugyanis arra, hogy magyarországgal szoros kereskedelmi kapcsolatba lépjünk, s úgy ítéljük meg: ez az első megállapodás kiindulópontja lehet a szélesebb körű együttműködésnek.

/folyt. köv./

14.12/lm

M19 2. sz.

1445 P - 30 -

bb 45. / 1969 áprilisában...1. folyt./-lm

a renault-konzern a közeljövőben sok szakemberét küldi el magyarországra, részben azért, hogy részt vegyenek a motorgyár felállításában, részben azért, hogy felkutassák a további együttműködés területeit. szakértőink tanulmányozni kívánják azt is, hogy milyen magyar áruk beszerzésére, átvételére nyílik lehetőségünk. a továbbiakban alkalom nyíthat arra, hogy közösen vegyünk részt harmadik piacra történő szállításokban.

a renault-konzern a francia cégek közül elsőként igyekezett kapcsolatba lépni a szocialista országokkal, első sorban a szovjetunióval. ezt a tényt azért szeretném aláhúzni, mert a konzern igazgatóságának, a konzernhez tartozó leányvállalatok vezetőinek és munkásainak az a meggyőződésük, hogy széles körű lehetőségek nyílnak a szocialista országokkal való együttműködésre. úgy véljük, hogy az ilyen műszaki és gazdasági kapcsolatok hozzájárulnak a béke erősítéséhez is. az elmúlt hónapokban eredményes üzleti tárgyalásokat zártunk le bulgáriában, romániában és - mint ismeretes - a szovjetunióban is.

a győri motorgyár létesítésével kapcsolatos előkészületekről jean mion a következőket mondotta:

- még a szerződés aláírása előtt, a múlt év októberében megkezdtek a berendezések szállításának előkészületeit, számítva arra, hogy ez az üzletkötés feltétlenül létrejön. szükségünk is volt az előrelátásra, mivel a határidő sürget: a megállapodás szigorúan kikötötte, hogy 1969 áprilisában győriben meg kell kezdődnie a motorgyártásnak. jelenleg a gyár berendezéséhez szükséges szerszámgépek összeállításánál tartunk, és ezután következik az ugynevezett speciálgépek kiválasztása. a munka során a győri gyár mérnökeivel, technikusaival rövidesen intenzív együttműködést alakítunk ki.

pavla károly, a technoimpex vezérigazgatója elmondta, hogy a vállalatnak országgal ez az eddigi legnagyobb szerződése. - a gyár évente 82 000 hengert állít majd elő, ami mintegy 13 000 hathengeres motornak felel meg. a motorokat első sorban a hazai autóbuzgyártás növeléséhez használjuk fel. a szerződés lehetővé teszi, hogy a licenc alapján készült motorokkal ellátott autóbuzszokat nyugati országokban is értékesítsük. a győri gyár nyersolajmeghajtású 200 lóerős diesel-motorok gyártására rendezkedik be, a szerződés értelmében a renault-konzern rendelkezésünkre bocsátja az újabb típusok műszaki anyagát és így felkészülünk arra, hogy a későbbiekben 230 lóerős motorokat is gyártsunk. a magyar ipar számára szintén jelentős, hogy a gyár berendezéséhez szükséges szerszámgépek egy része a magyar szerszámgéptípusok közül kerül ki - mondotta befejezésül pavla károly./mti/

14.20/lm

14. sz.

/- tőkés országgal

--

-30-

-31-

1445 P

e m b a r g ó : csütörtökön reggel 5.00 óráig!!!

bb. 46. kétszázharminc ember meggyilkolásáért felelős egykori nyilas pártszolgálatosok a bíróság előtt - a zuglói nyilas-ház véreskező gengsztereinek bűnlajstroma

t bc/e La /B/

1967. január 18.

a második világháború utolsó időszakában nyilaskeresztes pártszolgálatosok által elkövetett háborús bűntettek ügyében kezdődik csütörtökön tárgyalás a fővárosi bíróságon. tizenkilencen kerülnek a vádlottak padjára, valamennyien a 14. kerületi nyilaskeresztes fegyveres pártszolgálathoz tartoztak, s egytől-egyig részt vettek emberek törvénytelen megkínzásában, kivégzésében. a nyomozás megállapításai szerint mintegy 230 ember meggyilkolásáért felelősek.

a fegyveres pártszolgálatot a nyilaskeresztes párt budapesti főkerületének utasítására szelepcsényi lászló kerületvezető szervezte meg zuglóban. fegyverrel látta el nemcsak a „hungarista mozgalom”, legvadabb képviselőit, hanem azokat a szadista hajlamu, fosztogatásban jártas bűnözőket is, akik a nyilaskeresztes pártba tömegesen jelentkezve rablással kívánták megalapozni jövőjüket. szelepcsényi 1944 végén nyugatra szökött, s jelenleg nyugat-németországban él.

az elsőrendű vádlott, kröszl vilmos, - jelenleg 56 éves, s utoljára kazánszítóiaként dolgozott - 1944 decemberében kerületvezető volt zuglóban. ebben a beosztásban tevékenykedett a harmadrendű vádlott, bükkös györgy is, aki megelőzően propaganda-vezető volt. amikor ő lett a kerületvezető, kröszl a helyetteseként folytatta korábbi brutális cselekedeteit. németh lajos másodrendű vádlott pártszolgálat-vezető, hollay józsef negyedrendű vádlott irodavezető, szőke antal ötödrendű vádlott ifjúságvezető volt a 14. kerületben. a többi vádlott: baráth kálmán, kálmán lászló, füredi pál, hernádi jános, erős jános, mészáros lászló, monostori gyula, kovács jános, sándor alajos, pataki ferenc, kraut gyula, kraut józsef, kovács istván, baráth jános mintegy 40-50 társukkal együtt fegyveres pártszolgálatosként működtek közre a nyilas terror-uralom biztosításában, kommunista és haladó gondolkodású személyek, a sárga csillag viselésére kötelezettek, s katonaszökevények felkutatásában, kifosztásában és meggyilkolásában. legtöbbször önkényesen jártak el.
/folyt.köv./

15.05/ju 16⁰⁰sz
1102el

-32-

bb. 46. /kétszázharminc...1.folyt./e

a vádirat szerint a 14. kerületi pártszolgálatosok 1944 októberében több mint 300 üldözöttet gyűjtöttek össze a thököly ut 80. számú pártház udvarán: értéktárgyaiktól megfosztották, majd szelektálták őket. azokat, akikről úgy vélték, hogy vagyontárgyaikat elrejtették, vagy bujkáló személyek tartózkodási helyéről tudnak, visszatartották, a többieket pedig különböző gyűjtőhelyekre - óbudai téglagyár, kisek pálya, józsefvárosi pályaudvar, rendőrkapitányságok - kísérték. az elhurcolást a legembertelenebb módon hajtották végre. előfordult, hogy gyermekeket ledobáltak az emeletről. hideg időben arra kényszerítették a pártház udvarán összegyűjtött foglyokat, hogy felsőruhájukat és cipőjüket vegyék le, s úgy várakozzanak. a gyűjtőhelyekre kísérés közben több olyan személyt, aki kilépett a sorból, nyomban agyonlőttek, például a keleti pályaudvarnál, a domonkos templomnál, az aréna-uton. hasonlóképpen végeztek egy férfival, akit a róma-utcából a pártházba kellett kísérniük. az illető - szerintük - rádió adó-vevő készüléket rejtgetett a lakásán. a házkutatáskor nem találtak ilyen készüléket, s amikor az előállított vonakodott engedelmessé válni, az egyik pártszolgálatos agyonlőtte.

a szelektálás során visszatartott személyeket, s a pártházba hurcolt hazafiakat a pincében kivallatásnak vetették alá. gumicsővel, bikacsökökkel, fegyverrel és ököllel verték a foglyokat, arcukat cigarettával égették, lábujjaik közé papírt helyeztek, s meggyújtották. a gyakori kivallatásoktól az ovóhely falát és padlózatát vastagon borította a vér, amitől a lefolyó eldugult. fegyvatartott fiatal nőkn. erőszakot követtek el. a szellemileg, testileg és erkölcsileg meggyötört áldozatokat azután brutális módon életüktől is megfosztották. egy alkalommal husz személyt végeztek ki a pártház pincéjében. néhány nappal később, a pincében sorozatos kegyetlenkedések között ismét több üldözöttet meggyilkoltak, köztük szüleikkel együtt két kisgyermeket is. az egyiket erős jános pusztá kezével megfojtotta, a másikat pedig németh lajos a mosókonyhában egy vízzel telt dézsába nyomta, s úgy fojtotta meg.

az áldozatok között volt richtmann sándor, az illegális kommunista párt tagja is. fegyverek elrejtésére alkalmas hely felkutatását kapta feladatul a párttól. a gizella-uti textília szövőgyár elhagyott részét tartotta erre alkalmasnak.
/folyt.köv./

15.10/e 16⁰⁰sz
1142el

- 33 -

tevékenységébe bevonta verschitz emilt, az Üzem németellenes érzelmi főmérnökét. amikor egy illegálisan dolgozó kommunista nyomda új helyre telepítése vált szükségessé, ezzel is richtmannat bizták meg. a nyomdát verschitz szolgálati lakásában, az Üzem területén helyezték el. öt hónapig dolgozott itt, s újságokat, röplapokat állított elő. 1944 november 3-án éjjel például háromezer röplapot készítettek a nyomda kezelői, amelyek a német megszállók elleni harcra szelvitették fel budapest népét. a nyomda működéséről tudomást szerzett a gestapo. leleplezésére és kezelőinek elfogására pártszolgálatosokat küldtek verschitz, amikor a csöngetésre ajtót nyitott, s meglátta a nyilasokat, becsapta az ajtót, mire a kopók tüzet nyitottak. richtmann a helyszínen meghalt, verschitzet és rákosi endrét, a nyomda kezelőjét a pártszolgálatosok magukkal hurcolták, majd átadták a gestapónak. egyikük sem tért vissza.

november 12-én délután rajtaütöttek a zsálya-utca 24. számú házban bujkáló személyeken, a pártházba hurcolták, a pincében brutálisan bánalmazták, majd éjszaka a rákos-patak közelébe kísérték és tarkónlőtték őket. más elfogottaknak ugyanezen az éjszakán a csömöri-ut és az öv-utca találkozásánál, az akkori bolgár kertészeti területén hasonló módon öltötték ki az életét. egy másik alkalommal a pártház mosókonyhájában lőttek agyon embereket - mihalik gyula, aki a nevét azóta monostorira változtatta, egymaga négyet gyilkolt meg - majd tíz holttestet a szemközti ház kerítésére akasztottak fel.

amikor a budapesti zsidókat gettóba kényszerítették, s megkezdtek a csillagos házak és a gyűjtőhelyek felszámolását, a nyomorék gyermekek mexikói-uti intézetében lévő tábor kiűritésére is sor került. ekközben az egyik rendőr fegyvere elsült, majd a rendőrök több lövést adtak le. a nyilasok riadót rendeltek el, s azt állítva, hogy az üldözöttek közül valaki rálőtt az őrszemélyzetre, megkezdtek a kihallgatásokat és az épület átkutatását. a padlásán több személyt találtak elrejtőzve, akiket nyomban agyonlőttek. az intézetben lévők közül husz főt kiválasztottak, s a pártházba hurcolták, a ház előtt a sínekre állították, s egy 67-es villamossal el akarták gázoltatni őket, de a vezető nem volt hajlandó teljesíteni a nyilasok követelését.
/folyt.köv./

amikor az illegális kommunista párt marót csoportja robbantással megzavarta a városi színházban rendezett nyilas nagygyűlést, a zuglói pártházban fogvatartott személyeket kinvallatásnak vetették alá, egyiknek a szemét kiszúrták, s többet a mosókonyhában kivégeztek. a holttesteket a tiszta kálmán térre szállították, a városi színház környékén az autóról ledobálták, s nyakukba táblát akasztottak azzal a felirattal: a robbantásért.

csoportosan gyilkoltak meg fogvatartott személyeket a várostól különböző pontjain; a közlekedési muzeumnál, a fűtő-siremléknél, a rákos-pataknál. egy 20 fős csoportot a thököly uti imaház pincéjébe vittek, s ott lőttek agyon. több alkalommal volt színhelye a pártszolgálatosok kegyetlenkedéseinek, az általuk végrehajtott kivégzéseknek a dunapart: az eskü-térnél, a lánchíd és a margit-híd pesti hídfőjénél, a szent istván park környékén, a dráva-utca és a duna találkozásánál, a rákos-patak torkolatánál követtek el csoportos gyilkosságokat.

december 24-én a pártházban ünnepséget tartottak. szelep-csényi hűségpróbát rendelt el: minden jelenlévő pártszolgálatosnak személyesen részt kellett vennie kivégzésben. a próbát a pincehelyiségben, az udvaron, a stefánia-uti padokon, a környező bombatölcsérekkel hajtották végre. december 25-én az utcán maradt holttesteket látva széles körben ismertté vált a tömeggyilkosság, s három ellenálló fiatalember kézi gránátot dobott a pártház udvarába. a gránátok nem robbantak fel, s a nyilasok dulakodás és menekülés közben két ellenállót lelőttek.

december 25-e után is rendszeresen tartottak razzliákat, folytatták a kinvallatásokat, s ekkor már válogatás nélkül mindenkit kivégeztek, akit üldözöttként elfogtak.

1945 január 10-én bükkös györgy és kröszl vilmos vezetésével a nyilasok elhagyták a pártházat, a dohány-utcai pincébe húzódtak vissza, s még onnan is rendszeresen jártak fegyveres terrorakciókra. néhányan bükkös vezetésével a várba menekültek, s budán is több üldözött személyt végeztek ki.

a bíróság mintegy 150 tanút hallgat ki, köztük egy olyan személyt, aki egy csoportos kivégzés után nem halt meg, s nyolc golyóval a testében sikerült elmenekülnie. a tárgyalás előreláthatólag több hétig tart. /mt1/
-.-

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 45. sz. hírlünk / 1969 áprilisában megkezdli.../
első bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen: a renault
engineering elnök - vezérigazgatójának. stb. /mti/

bb 48. tíz éves a pécsi rádió német nyelvű műsora

vid fm tné 4 ju ká 1967. január 18.

a pécsi rádió tíz évvel ezelőtt kezdte meg német nyelvű adásait, azóta a stúdió német szekciója mintegy kétezer órás műsorban foglalkozott a dél-dunántúli németajku lakosság életével, problémáival. felkutatták és feldolgozták a baranyában, tolnában és somogyban élő német nemzetiségű lakosság ősi hagyományait, dalait, meséit. a pécsi stúdió hasznos segítséget kapott - és kap - ehhez a munkájához a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségétől, valamint az ndk berlini rádiójától, amely utóbbival szoros együttműködést, műsorcsereit alakítottak ki. a német nyelvű műsor hallgatói a leveleikben megírt, vagy személyes látogatásaik alkalmával elmondott javaslataikkal, a dél-dunántúli nemzetiségi együttesek pedig vendégszerepléseikkel járultak hozzá a műsor színésítéséhez, gazdagításához. /mti/

bb 52. kubai oktatási delegáció hazánkban

tm ju zs 1967. január 18.

a magyar-kubai államközi kulturális munkaterv keretében, a kulturális kapcsolatok intézete és a művelődésügyi minisztérium vendégként budapestre érkezett a kubai közoktatási minisztérium küldöttsége, élén hiram genzales-sel, az oktatásügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetőjével. a delegáció magyarországi tartózkodása során tanulmányozza a magyar felső és szakoktatási rendszerünket és látogatásokat tesz a budapesti műszaki egyetemen, a gödöllői agrártudományi egyetemen és a miskolci nehézipari műszaki egyetemen. /mti/

16,00
160422u 16²⁵su

- 36 -

bb 50. az idén ismét megrendezik a dunaujvárosi ifjúsági napokat

vid/fm/tné/s /2/ká cz

1967. január 18.

a dunaujvárosi kisz-bizottság szerdai ülésén értékelték a kisz-fiatalok múlt évi munkáját. sudár iván városi kisz-titkár elmondotta, hogy tavaly 30 új alapszervezet alakult dunaujvárosban, s a kisz-fiatalok száma megközelíti az 5 300-at.

a bizottság elhatározta, hogy április 23 és május 7 között - immár harmadik alkalommal - megrendezik a dunaujvárosi ifjúsági napokat, a ,,din,,-t. a kéthetes program a gyarmati ifjúság napján rendezendő nagygyűléssel kezdődik. május 1 előestéjén békementet szerveznek. az irodalmi és világpolitikai vetélkedőn kívül megrendezik a fiatal műszakiak, közgazdászok és technikusok tanácskozását, ezenkívül ifjúságvédelmi ankétára is sor kerül. a programban nemzetközi gyermekrajz-bemutató és az ifjúsági szövetség munkáját szemléltető fotókiállítás is szerepel. /mti/

bb 51. huszakilométeres rianások a balatonon

vid/kz/sk/s /4/ká cz

1967. január 18.

tizenkét - tizenöt centiméteresre ,,hízott,, az utóbbi tíz napon a balaton jege. a szerdára virradó éjjel - ahogy a halászok mondják - már hangosan ,,beszélt,, a balaton. a napalok és az éjszakák közötti 8-10 fokos hőmérsékleti különbségek hatására az összezsugorodó, majd kitérő jégpáncél érdekes ,,hangtűnemények,, kíséretében több helyen végigrepedt. a rianások néhol 20 kilométeres hosszúságban szeltek ketté a jégmezőt. néhány partmenti szakaszon már torlódások, ugynevezett jégturzások is keletkeztek. az utóbbinak a partközeli delgöző jégvágók ürülnek is. a feltorlódott jégtáblákat egyszerűbb összegyűjteni, mintha vágniok kellene. /mti/

160622u 16²⁵su

- 37 -

bb 47. három mezőgazdasági megye az erőteljes ipari fejlődés útján - az iparosítás eredményeként nagy mértékben nőtt a lakosság foglalkoztatottsága csongrád, szolnok és szabolcs-szatmár megyében

vid/öszf/sk/m/ká

1967. január 10.

a vidéki ipartelepítés eredményeként gyárak, üzemek sora épült a jellegzetesen mezőgazdasági vidékeken is. ezek az országrészek nagy fejlődésnek indultak, nőtt lakosságuk foglalkoztatása, életszínvonala. az mti munkatársai három ilyen megye vezetőit kérdezték meg, milyen változást hozott területükön az iparosítás, miben látják az átalakulás hasznát.

török László, a csongrád megyei tanács vb elnöke emlékeztetett rá, hogy ez a délalföldi megye iparilag nemrég még az ország egyik legelmaradottabb területei közé tartozott. olyan nagy városoknak, mint hőmezővásárhely, szentes, csongrád, jóformán alig volt ipara, a lakosság számottevő része, például a kubikosok ezrei az ország más vidékein voltak kénytelenek munkát keresni. - az utóbbi években szemmel látható nagy fejlődés következett be - mondotta -. a második öt éves terv időszakában 2,1 milliárd forintot kapott a megye ipari beruházásra, háromszor annyit, mint a megelőző időszakban. ez összesen 14.500 új ipari dolgozó munkába állítását tette lehetővé. az ipari termelés értéke évi 5 milliárdról 9 milliárd forintra emelkedett üzemekben. számos nagyvállalat alakult ebben az időszakban, így szegeden a rostkikészítő vállalat, a kenderforgó- és szövőipari vállalat, csongrádon a tiszabutoripari vállalat. a megyébe települt számos fővárosi gyár egy-egy üzeme. szegeden talált otthonra a magyar kábelművek egyik gyáregysége, az országos gumiipari vállalat emergé-gyára, szentesen pedig ahol régebben egyetlen számottevő iparvállalat sem volt, a kontakta-gyár egyik részlege. csongrádon megkezdte működését az ém építőgépjavitó és gépgyártó vállalat fűtőberendezés gyára, hőmezővásárhelyen a finemkerámiai országos vállalat alföldi porcelángyára. a falu felemelésének jó példája a 150 millió forint költséggel épült, automatizált nagylaki kenderpozdorja lemezgyár. de talán a legnagyobb jelentőségű számunkra az a tény, hogy a megye rendkívül értékes természeti kincsének, a kőolajnak és a földgáznak kiaknázására az állam hatalmas összegeket irányzott elő. a távlati tervekben szeged, mint olajváros szerepel.

16.12.22. 16.25. sz

/folyt.köv./■

bb. 47. három mezőgazdasági megye... 1. folyt./ gy

- természetesen az ipar mellett a mezőgazdaságot sem hanyagoltuk el az elmúlt időszakban és a jövőben sem fogjuk másodrendű árként kezelni. mezőgazdaságunk 2,1 milliárd forintos beruházással erősödött az elmúlt időszakban. hogy egyebet ne mondjak, csongrád megye mezőgazdasági termelése az országos 10 százalékos átlaggal szemben 14 százalékkal növekedett a második öt éves tervben. ezt az ütemet a jövőben is tartani akarjuk - fejezte be nyilatkozatát török László tanácselnök.

dr. polonyi szücs Lajos, a szolnok megyei tanács vb elnökhelyettese rámutatott, hogy a megye iparának termelése a második öt éves terv végén 53,3 százalékkal volt több, mint 1960-ban. a növekedés üteme meghaladta az országos szintet. az ipar fejlesztésére 2,4 milliárd forint jutott ebben az időszakban, pontosan annyi, amennyi a mezőgazdaságéra. ez azt mutatja, hogy a fejlődés a nagy ipari előrehaladás ellenére sem volt egyoldalú. a jelentős ipari beruházások közül kiemelkedik a tiszamenti vegyiművek új kénsavüzeme és szuperfoszfát gyára. ezek nemcsak hazai szükségletre, hanem exportra is termelnek. bővült, modernizálódott a szolnoki cukorgyár, a papirgyárban üzembehelyezték az új erőművet és a 4-es számú gépegységet. új egységgel bővült a martfői cipőgyár, szolnokon tanácsi üzemből alakult ki a Ganz villamosági művek hegesztett gépszerkezeteinek gyára. a jászberényi aprítógépgyár és az országos baromfiipari vállalat törökszentmiklósi gyáregysége exportáló vállalattá lépett elő ebben az időszakban. az erőteljes iparosítás következtében öt év alatt nyolcezerrel nőtt az ipari munkások száma a megyében.

- a következő időszak ismét hatalmas fejlődést ígér meggyéknek: a második tiszai vízlépcsőnek nagy jelentőséget tulajdonítunk ipari és mezőgazdasági előrehaladásunk szempontjából. elsősorban az öntözéses gazdálkodás fogja majd erősen fellendíteni a mi megyénkben is - mondta dr. polonyi szücs Lajos.

szabolcs-szatmár megye fehér felt volt a múltban az ország ipari térképén, az utóbbi években azonban itt is erőteljes iparosodás indult meg. dr. fekszi István, a megyei tanács vb elnöke elmondta, hogy a megye ipari termelése az elmúlt négy évben több mint 90 százalékkal növekedett. a fejlődés üteme lényegesen meghaladta az országos átlagot. ebben az időszakban 750 millió forintot fordítottak ipari beruházásra. többek között megkezdte működését az országos gumiipari vállalat nyíregyházi gyáregysége és a nyíregyházi konzervgyár.

/folyt. köv./ ■

16.18/gy

16.22.22. 17.00. sz

bb. 47. / három mezőgazdasági megye... 2. folyt./ gy

csupán ez a két üzem tavaly több mint 2 000 dolgozót foglalkoztatott. befejezték a nyirbátori növényolajipari vállalat rekonstrukcióját, megkezdődött a tiszavasvári alkaloida vegyészeti gyár nagyarányú bővítése. az iparban foglalkoztatottak száma 5 800 fővel növekedett s ma már meghaladja a 20 000-et.

megjegyezte a tanácselnök, hogy a nagyarányú fejlődés ellenére a megye az ipari foglalkoztatottság tekintetében még jóval az országos átlag alatt van. az állami iparban foglalkoztatottaknak csupán 1,1 százaléka dolgozik szabotcsban. további növekedést várnak azonban a gumigyár bővítésétől, amely máris folyamatban van. ezenkívül újabb ipari üzemeket igyekeznek a megye befogadni. számításuk szerint az iparban foglalkoztatottak száma a legközelebbi években újabb 3 000-rel nő./mti/

bb. 53. 4,1 millió rubeles belkereskedelmi export-import - aláírták az ideai csehszlovák-magyar árucsereforgalmi megállapodást
i kf/kf/1e/3/gy/cz 1967. január 18.

halász jános belkereskedelmi miniszterhelyettes hazakereszt prágából, ahol a csehszlovák belkereskedelem vezetőivel az ideai választékcseré-forgalom kérdéseit beszélte meg. a miniszterhelyettest prágai tartózkodása során fogadta jindrich uher csehszlovák belkereskedelmi miniszter, akivel a két ország kereskedelmi együttműködéséről, a választékcseré forgalom fejlődését elősegítő módszerekről tárgyalt.

halász jános és frantisek ruzicka belkereskedelmi miniszterhelyettes aláírta az 1967. évi csehszlovák-magyar belkereskedelmi árucseré megállapodás jegyzőkönyvét. a megállapodás értelmében a tavalyinál mintegy 20,5 százalékkal több árut cserél, 4,1 millió rubeles exportot-importot bonyolít le a két ország belkereskedelme. ezen belül közvetlen cseréket bonyolítanak le az áruházak és a szövetkezeti kereskedelem is. a szerződés szerint a csehszlovák kereskedelem egyebek között gyapjuszövetet, rozsdamentes evőeszközt, lemezjátékot, bórdiszmi árut, műanyag és háztartási cikkeket ad játékért, villanyboylerért, kozmetikai cikkekért, golyós- és töltőtollakért, pamutszövetért, cigarettáért./mti/

16.30/ju
16.30/gy 17.25.50

40

bb 54. kétnapos tanácskozás az országos nőtanácsnál

t el hné ju zs

1967. január 18.

kedden és szerdán a magyar nők országos tanácsa székházában tanácskozást tartottak a nőmozgalom vezető aktivistái. első napján ortutay zsuzsa referátuma alapján a városi nőmozgalom tapasztalatait és feladatait vitatták meg, meghallgatták dr. dimény imrénének, az mszmp központi bizottsága tagjának a ix. pártkongresszus agrárpolitikai határozatairól és az azokból következő intézkedésekről szóló tájékoztatóját, s megbeszélték a nemzetközi nőnapot és az országgyűlési választásokat előkészítő tennivalókat.

a felszólalások azt tükrözték, hogy a városi nőtanács munkája társadalmisítása következtében nagyobb visszaesés nem következett be. ahol régebben a munkát függetlenített titkárok végezték, s a ma társadalmi munkában látják el a titkári tennivalókat, számolni kell ugyan a munkahelyi lekötöttséggel is, de az új helyzetben új, korszerű módszerekkel, a tömegszervezetek közötti jobb együttműködéssel képesek megoldani feladataikat. /mti/

bb 55. pécsi sbestyén külföldi vendégszereplésre utazott

k ol j 1 ju ká

1967. január 18.

pécsi sbestyén orgonaművész szerdán az nszk-ba utazott. játékaról a brémai rádió készített felvételt. műsorán több új magyar orgonakompozíció is szerepel. /mti/

bb 58. vietnam ege alatt

i pr gy ju zs

1967. január 18.

című irodalmi műsorát a nagy sikerre való tekintettel február 5-én megismétli az irodalmi színpad. a kende mártá rendezte összeállításában színpadra lép többek közt berek katalin, papp éva, szentpál mónika, lőte attila, koncz gábor, és a gerilla gitáregyüttes./mti/

16.30/gy 17.25.50
16.30/gy

- 41 -

bb. 57. kiállítás nyílt a kaposztásmegyeri új városrész tervpályázati anyagából

t sb/tr/1e/2/gy/cz

1967. január 18.

a magyar építőművészek szövetségének székházában szerdán kiállítás nyílt a budapest városfejlesztési tervében előirányzott legnagyobb városrész, a 70 000 lakosu kaposztásmegyeri városnegyed tervpályázati anyagából. a nagy lakótelepen a harmadik budapesti házgyár épít majd 5, 11 és 16 szintes lakóházakat. az építésszek összesen 19 pályamunkával vettek részt a pályázaton, a bírálóbizottság ebből hat munkát díjazott, illetve megvásárolt. a kiállításon nemcsak a jutalmazott terveket, hanem az összes pályamunkát, mintegy 200 rajzot mutatnak be. a pályázat anyagáról pénteken délután nyilvános vitát rendeznek.

az érdeklődők január 27-ig délelőtt 10 órától délután 6 óráig - vasárnap kivételével - tekinthetik meg a pályázat anyagát a magyar építőművészek szövetsége puskin utcai székházának kiállítási termében. /mt1/

..

bb. 61. nagy hideg az alföld déli részén

vid-szf/tné/ká/gy/cz

1967. január 18.

nagy hideget jelentettek szerdán az alföld déli részéből. békés megyében szerdán reggelre mínusz 19-20 fokot mértek. tejfehér, sűrű köd borult a tájra. a telefonvezetékek hat-hét centire „híztak”, a zuzmarától sok helyütt leszakadtak a súlyos teher alatt. békés megye területén 14 helyi telefonvonal vált használhatatlanná. hatvan műszaki képzettségű postás indult el a hibák kijavítására, s délutánra minden sérült vonalon megteremtették a telefonösszeköttetést.

csongrád megyében, különösen szegeden reggelenként már napok óta mínusz 20 celsius fok körül mozog a hőmérő higánya. különösen az építkezéseken nehéz a munka. a csongrád megyei építőipari vállalat 30 000 négyzetméter műanyagfóliával, soktízezer négyzetméter ponyvával nádpallóval tartja fenn a munkát építkezéseiben. kétszáznyolcvan gázipalackos kályhát, sokszáz egyéb fűtőttestet és kocszkesarat, olajtűzelésű hőlégfúvókat szállítottak a munkahelyekre. a 31. számú állami építőipari vállalat is jó munkafeltételeket teremtett a hőmezővásárhelyi porcelán-gyár építkezésén. a 27 000 négyzetméteres nagycsarnokban jórészt már a végleges mennyezeti hőszugárzókkal fűtenek. /mt1/

..

16.35/gy 17²⁵ s.
16.42.22

- 42 -

bb 56. megalakult a termelőszövetkezetek értékesítő irodája

1 cs j 2 ju ie

1967. január 18.

szerdán a földművelésügyi minisztériumban megalakult a termelőszövetkezetek értékesítő irodája, amely a budapesten árudával rendelkező és vidéki termelőszövetkezetek áruértékesítését szervezi, ellenőrzi, koordinálja és segíti az érdekelt közös gazdaságokat a termeléshez szükséges gépek, eszközök, anyagok beszerzésében. az alakuló ülésen megválasztották az értékesítő iroda vezetőségét és javaslatot tettek az alapszabály kidolgozására. /mt1/

..

bb 59. elbucszatták somló jánost

t pr qq 6 ju zs

1967. január 18.

szerdán a farkasréti temetőben mély részvétellel bucsuztatták somló jánost, a párt - és a munkásmozgalom régi harcosát. somló jános egész életét a munkásosztály ügyének szentelte. 1921 óta volt tagja a pártnak, részt vett az mszmp, majd a kimsz szervezésében. illegális tevékenységéért a jugoszláv partizánok soraiban harcolt. a felszabadulás után több vezető beosztásban dolgozott, nyugdíjazását követően az mszmp központi bizottsága irodájának társadalmi munkása volt.

a vörös székfűs koszerukkal borított ravatalnál lerótták kegyeletüket munkatársai, barátai, harcostársai és ismerősei. a bucsuzók sorában ott volt biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, sándor józsef a központi bizottság irodájának vezetője, és kónyi gyula, a xiii. kerületi pártbizottság első titkára.

a főváros kommunistái nevében kónya lajos, a központi bizottság irodájának társadalmi munkása bucsuzott somló jánostól, a régi harcostársak utolsó üdvözlését vajda lászló tolmácsolta. a kegyeletos gyászünnepség az internacionale hangjával ért véget. /mt1/

..

bb 49. képzőművészeti kiállítás a tiszavasvári alkaloidea vegyészeti gyárban

vid fm tné 1 ju ká

1967. január 18.

a tiszavasvári alkaloidea vegyészeti gyár tanácstermében szerdán kiállítás nyílt huszár istván rakamazai festőművész alkotásaiból. a tárlaton a művész legszebb grafikáit mutatják be a gyár dolgozóinak. /mt1/

..

16.50/ju 17²⁵ s.
16.54.22

-43-

bb. 60. mezőgazdasági szakkörök tevékenységéről tanácskoztak békéscsabán

vid kz/sk/3/ká/gy/cz

1967. január 18.

a mezőgazdasági szakkörök vezetőinek, az állami és szövetkezeti gazdaságok képviselőinek, továbbá a szakiskolák igazgatóinak részvételével szerdán tanácskozást rendezett békéscsabán a hazafias népfront békés megyei bizottsága. a tanácskozáson a mezőgazdasági szakkörök tevékenységével és fejlesztésével kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. a vitabevezető előadást dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartotta. mint többek között rámutatott, a mezőgazdasági szakkörök az új termelési módszerek elterjesztésének fontos fórumai. a termelőségsvetkezetek vezetői bátran támaszkodhatnak javaslataikra, mert ezzel - mint több helyi példa is bizonyítja - az egész közönségnek használnak. a felszólalók megerősítették ezt a megállapítást. az újkígyósi aranykalász termelőségsvetkezet 19-20 mázsás buza átlagterméseiben, 30-31 mázsás kukorica átlagterméseiben ugyan-csak része van a szakkörökben végrehajtott kísérleteknek. ebben a szövetkezetben a szakkör tagjai kidolgozták a buzatermesztés speciálisan helyi agrotechnikáját, s ugyanígy megállapították, hogy saját határukban milyen holdankénti térszámmal hozza a kukorica a legmagasabb termést./mti/

..

bb. 62. a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport ülése

vid-fm-tné-1-ká/gy/cz

1967. január 18.

szerdán debrecenben - dr. tatár kis lajos elnökletével - ülést tartott a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport. az ülésen megjelent és felszólalt gál istván, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára és ónosí lászló, a hazafias népfront megyei bizottságának titkára. az ülésen a képviselők számot adtak négyéves munkájuk eredményeiről és tapasztalatairól./mti/

..

bb. 63. az idén 636 lakás épül debrecenben

vid fm/sk/2/ká/gy/cz

1967. január 18.

a debreceni városi tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén többek között ismertették az idei lakásépítési programot. 1967-ben 576 lakás építését fejezik be, ezenkívül nem tanácsai keretből további 60 lakás készül el

/folyt. köv./

- 44 -

1709 Zala 17²⁵ s

bb. 63. / az idén 636 lakás.... folyt./ gy

a város két új lakótelepét tovább fejlesztik, óvodát, bölcsődét, libresszót, szolgálati üzemeket létesítenek. a közlekedés javítására csuklós villamosokat vásárol debrecen./mti/

..

bb. 64. új utat avattak somogyban

vid szf/sk/1/ká/gy/cz

1967. január 18.

szerdán délután újabb korszerű bekötő utat adtak át rendeltetésének somogy megyében. a lengyeltóti-hács közötti öt kilométeres utszakot 8 millió forint költséggel építették. hács község lakossága több mint 40 000 forint értékű társadalmi munkával járult hozzá az építkezéshez.

az utavatáson részt vett kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes is./mti/

..

bb. 65. meggyorsul a természetátalakító vízrendezés és talajjavítás zalaiban

vid kz/sk/4/ká/gy/cz

1967. január 18.

göcsej és hetés 110 községének együttesen negyedmillió holdnyi határában - zala megye területének több mint egyharmadán - rendkívül rosszak a termőhelyi adottságok. a táj évi csapadékmennyisége eléri az 1 000 millimétert, s ez a sok csapadék erőzios károkat is okoz. a szántó-, a rét- és a legelőterületek elértéketelenednek. a termőhelyi adottságok megjavítására - 600 millió forintos állami támogatással - 1962-ben komplex talajjavítási és általános vízrendezési munkák kezdődtek a hetési tájegység termelőségsvetkezetek területén. az azóta eltelt négy év alatt kerekén 100 millió forint értékű munkát végeztek el. a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén tudományos kutatók, továbbá az említett vízügyi és talajjavító munkák vezetésével megbízott szakemberek részvételével vonták meg az eddig elvégzett munka mérlegét, s határozta meg a további feladatokat.

mint az ülésen rámutattak, a négy évvel ezelőtt kezdődött komplex talajjavítás és vízrendezés hatására szembetűnően javultak a termelési feltételek. több helyen és több növény esetében megduplázódtak a hozamok. a tapasztalat igazolja, hogy a mechanikailag és kémiailag javított talajok termőképessége rendszeres szervesanyag-adagolással tartósan fenntartható. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy 1967-ben és a következő években az eddiginél is nagyobb anyagi és technikai erőket összpontosítanak a vízrendezésre, gyűjtő- és bevezető csatornák építésére, árkok huzására.

/folyt. köv./

- 45 -

1709 Zala 17²⁵ s

bb. 65. / meggyorsul a természetátalakító.... folyt./ gy

a munkák meggyorsítását, az eredmények menet közbeni vizsgálatát biztosítja az az intézkedés, mely szerint a keszthelyi agrártudományi főiskola kutatóinak közreműködésével szentgyörgyvölgyön laboratórium kezd meg a munkáját./mti/

bb. 66. téli hírek a fagylatról és a strandokról

i kf/hbj/kf/1e/3/gy/cz

1967. január 18.

a kemény hideg sem zavarja a pestiek, főleg a fiatalok, egy részét - a fagylatforgalom legalább is azt mutatja. a jégbüfében most is naponta 50-60 kiló fagylatot mérnek ki. igaz, hogy majd mindenki helyben, a meleg üzletben fogyasztja el a „kánikulai”, csemegét, néhány fiatal azonban kimerészkedik a tele tölcserrel a zimankós utcára is. a jégbüfé nagy versenytársa a Lenin körüti csemege áruház, ahol majdnem grammra pontosan ugyanannyi, 600 adag, lágyfagylat fogy naponta. a vörösmarty cukrászdában kapható még télen rendszeresen fagyti, de ott már nem olyan kelendő - mindössze 60 adag, hat kilónyi a napi forgalom.

akadnak még bátrak másutt is, legalább is erről tanuskodik a fürdőigazgatóság statisztikája. e szerint minusz 8-10 fokos hidegben is szépszámmal keresik fel a strandokat. szerdán a szabadság strandon 333 fürdőző lubickolt a télre is be rendezett nyitott medencében, ahol üvegfal fogja fel a jeges dunai szelet. a széchenyi strandon - amelyet épületek fognak körül és ahol fűtött folyosó vezet a meleg medencéhez - ezerszázan fordultak meg, a lukácsban pedig több mint nyolcszázan élvezték a hirneves budai gyógyvizet./mti/

bb. 67. molnár ernő.

hné/zs/gy/cz

1967. január 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja és gábor istván, a magyar partizán szövetség főtitkára, akik részt vettek a kubai forradalom 8. évfordulója alkalmából rendezett ünnepeken, szerdán hazaérkeztek havannából./mti/

17.05/gy 17²⁵ S₂

- 46 -

bb. 68. a kubai presbiteri református egyház

tm/zs/gy/cz

1967. január 18.

zsinatának január 22-én tartandó alakuló ünnepi ülésére a magyarországi református egyház képviselőiben dr. bakos lajos dunántúli püspök és kürti lászló lelkes elutazott kubába. az egyházi küldöttség a zsinaton való részvétel mellett látogatásokat tesz kubai református gyülekezetekben és találkozik az ottani egyházi vezetőkkel./mti/

bb. 69. ülést tartott az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja

vid-fm/sk/1/ká/gy/cz

1967. január 18.

az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja szerdán ülést tartott tatabányán. a képviselők mekri pálnak, a csoport elnökének előterjesztése alapján megvitatták a soronkövetkező feladatokat. az ülésen részt vett havasi ferenc, az mszp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára és kroszner lászló, a megyei tanács vb elnöke is.mti/

bb. 70. pénzt, ékszereket csempésztett

i bc/gg/zs/2/gy/

1967. január 18.

a budapesti rendőrfőkapitányság befejezte a vizsgálatot vámos zoltán 30 éves gépész, kanadai állampolgár montreali lakos devizgazdálkodás szabályait sértő vámbüntette ügyében. a volt magyar állampolgár 100 000 forintot, nyolc karórát, 19 arany gyűrűt, kilenc arany nyakláncot és 7 pár arany fülbevalót rejtett el személygépkocsijában, s be akarta csempészni az országba. az elrejtett pénzt, órákat, ékszereket megtalálták és lefoglalták. ügyét vádemelés javaslattal átadták az ügyészségnek./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 13-as hírünk /több mint háromezer új otthon.../ első mondata helyesen így kezdődik: „a két nagy lakásépítő - a 42-es és a 44-es - vállalat összevonásával...”,

ugyanezen hír alulról számított 10. sorától a szöveg helyesen: „... hogy a 42-es vállalat munkásainak havi keresete szigorúan törvényes, de ösztönző eszközökkel növekedjék. nagy gondot fordítanak arra...” /mti/

- 47 -

18³⁰ S₂

bb. 71. feck jeno, fogadta a renault-konzern elnökét

k sz/j/1e/1/gy/cz

1967. január 18.

feck jeno, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán délután a parlamentben fogadta a hazánkban tartózkodó jean louis dreyfuss-t, a renault-konzern elnökét. a francia vendégek fogadásánál magyar részről jelen volt dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, francia részről raymond gastambide, budapesti francia nagykövet.

ezt megelőzően dr. biró józsef hivatalában fogadta jean louis dreyfuss-t, és jean mien-t, a renault engineering elnöke-vezérigazgatóját. a külkereskedelmi miniszternél tett látogatásnál magyar részről jelen volt bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, francia részről raymond gastambide nagykövet.

a nap folyamán a francia vendégek a budapesti francia nagykövet társaságában látogatást tettek dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszternél is. a fogadásnál jelen volt kevács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese./mti/

..

bb. 72. francöis tombalbaye

tr/gy/zs/cz

1967. január 18.

köztársasági elnök táviratban mondott köszönetet debi istvánnak, az elnöki tanács elnökének csád köztársaság nemzeti ünnepe alkalmával kifejezett jókívánságaiért./mti/

..

18.42/Ju 18⁵⁵su

-48-

bb. 73. az országgyűlés speciális- és egészségügyi bizottságának ülése

t di/hné/zs/9/gy/cz

1967. január 18.

dr. pesta lászló elnökletével szerdán ülést tartott az országgyűlés speciális- és egészségügyi bizottsága. a tanácskozáson, amelyen részt vett dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és cserba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta a képviselőket az elmúlt év néhány eredményéről és terjesztette elő a tárca 1967. évi költségvetésének tervezetét.

az előzetes adatok alapján 1966-ban tovább nőtt hazánkban és elérte a 13,4-et az ezer lakosra jutó élveszületések száma, 1962-ben 12,9, 1965-ben pedig 13,1 volt ezeknek aránya. csökkent a csecsemőhalandóság. amíg 1965-ben ezer újszülött közül 39, addig 1966-ban már csak 38 veszítette életét egy éves koráig. ugyancsak nem végleges statisztikák tanúsága szerint a korábbi-nál kedvezőbben alakult a halálozások arányszáma. tavaly az előző évhez képest mintegy 7 tízed százalékkal csökkent és 10 volt az ezer lakosra jutó elhunytak száma. ezen belül a szívbetegedések körülbelül 10-11, a gümőkór 10-12 százalékkal kevesebb áldozatot szedett 1966-ban, mint 1965-ben, s a balesetek halálos áldozatainak száma is alacsonyabb volt a tavalyelőtti-nél. ugyanakkor valamelyest emelkedett a daganatos megbetegedések okozta halálesetek aránya. mindennek eredményeként a múlt évben 30-35 százalékkal nőtt a természetes szaporulat és 1966 végére - mint a gyorsmérleg bizonyítja - elérte a 10 200 000-et hazánk lakosainak száma.

az is kiderült a tájékoztatóból, hogy 1966-ban a korábbi évekhez hasonlóan alakult, s mintegy 4,6 százalék volt a táppénzesek aránya. a városok és falvak újabb 100 000 lakójára terjesztették ki a társadalombiztosítást, s ma már 9 900 000-en vehetik igénybe a különböző juttatásokat.

az 1967. évi költségvetés tervezete szerint 6 milliárd 645 millió forintból gazdálkodhat az idén az egészségügyi minisztérium. ez az összeg csaknem 450 millió forinttal haladja meg a múlt évi előirányzatot, valamivel több mint 200 millió forint jut az egészségügyi intézmények hálózatának fejlesztésére.

/folyt. köv./ 20⁰⁵su

- 49 -

egyebek között átadják rendeltetésének a salgótarjáni kórház új részlegét, az új hatvani és orosházi kórházat. budapesten újabb részleggel bővítik a bajcsy-zsilinszky és az istván kórházat, összesen 1 600-at nő az idén és eléri majd a 80 000-et a kórházi ágyak száma. a távlati tervek szerint a következő esztendőekben további 20 000 új kórházi ágyra lesz szükség a meg-növekedett feladatok megoldásához.

az egészségügyi minisztériumban körültekintő, gondos felmérésekkel alapozták meg a hosszabb távú fejlesztés programját. elkészítették a kórházak műszaki kataszterét, számbavették az igények várható alakulását és az egészségügyi szervezés távlati elképzeléseit is kialakították. budapest és pest megye kivételével már valamennyi országrészben papírra vetették, megtárgyalták a kórházi hálózat bővítésének terveit. sajnálatos azonban, hogy a tájékoztató -, hogy országszer-te vontatottan halad az új kórházak építésének, és a meglévő korszerűsítésének, bővítésének munkája. az építőipar ezen a területen csak 90 százalékra teljesítette tavalyi kötelezettségeit, s az is gondot okoz, hogy ugyiszólván mindenütt túllépi a tervezett költségeket.

a járóbeteg-ellátás területén elsősorban az alapellátás fejlesztésére törekednek 1967-ben. a tervek szerint 80 új általános orvosi körzetet alakítanak ki, s ezzel 2 828-ra csökkentik az egy körzetre jutó lakosok számát. ezzel egyidejűleg 60 új gyermekorvosi körzetet hoznak létre, s így eléri, hogy a városokban 2 480 0-14 éves fiú és lány jut majd egy-egy szak-orvosra. a harmadik ötéves terv végéig 1 800-ra kívánják csökkenteni ezt az arányt, hosszabb távon pedig az a cél, hogy 1 000 - 1 200 gyermek tartozzék egy-egy körzethez.

a rendelkezésre álló eszközök felhasználásával előreláthatólag mintegy 1 500-at növelik a rendelőintézeti szakorvosi órák számát, amely ezzel meghaladja majd a napi 35 000 órát. a fejlesztésből körülbelül ezer óra jut majd a fogorvosi ellátás javítására. az egészségügyi minisztérium 11 millió forintot irányzott elő az új fogorvosi rendelők felszerelésére. a következő években azonban a tanácsoknak kell vállalniuk a feladat megoldásának terheit.

továbbra sem veszik le a napirendről a bölcsődék hálózatának fejlesztését. ezekben az intézményekben jelenleg mintegy 40 000 apróság elhelyezésére nyílik lehetőség, s körülbelül 13 000-en várakoznak felvételre.

/folyt. köv./
19,15

50

hangzott 20²⁵ S₄

ME

az egészségügyi minisztérium felméréseinek tanúsága szerint a gyermekgondozási segély bevezetése után is szükség lesz a bölcsődékre.

a tervek szerint mintegy 3 100-at nő az idén az egészségügyi dolgozók száma. ebből látják majd el szakemberekkel az új kórházakat, rendelőket, stb., és teremtik meg az idén végző egyetemisták, főiskolások munkába állításának feltételeit. ezzel egyidejűleg intézkedéseket terveznek a helyettesítések megoldására és új utakat keresnek a különböző oktatási intézményekből kikerülő egészségügyi szakemberek, elhelyezésére is. a jelenlegi módszer ugyanis csak részben tölti be hivatását, mert mint a részleges felmérések tanúsítják a fiatal orvosoknak például mindössze 70 százaléka jut a választott szaknak megfelelő álláshoz, s csak 75 százaléka kerül olyan vidékre, ahol szívesen letelepedne. ezzel magyarázható, hogy jelentős részük változtat néhány éven belül munkahelyet.

az egészségügyi minisztérium vezetői azt is elmondták a képviselőknek, hogy az idén is megkülönböztetett figyelmet fordítanak a takarékos gazdálkodásra. arra törekednek, hogy mindenütt jól kamatoztassák a rendelkezésükre álló összegeket. tovább javítják a beruházások előkészítését, s lehetőségeikhez mérten megkövetelik a határidők szigorú megtartását. tevékenységük valamennyi területén érvényesíteni akarják a gazdasági mechanizmus reformjának szellemét, elveit. megvizsgálják a hatáskörök átcsoportosításának lehetőségeit, s számos kérdésben a helyi szervekre kívánják bízni a döntés jogát. az egészségügyi minisztérium a terület irányítására összpontosítja majd erejét. szabó zoltán ezenkívül az országgyűlés szociális- és egészségügyi bizottságának támogatását kérte ahhoz, hogy az előirányzatnál gyorsabb ütemben bővíthessék a bölcsődék hálózatát. az eredeti elképzelések szerint ugyanis 1 200-zal növelik majd ezeknek az intézményeknek a befogadóképességét, de további 400 apróság elhelyezésére nyílna lehetőség, ha mintegy 1 200 000 forinttal megtéteznék a tárca idei költségvetését.

a tájékoztatót követő vitában felszólalók: - dr. babics antal, balogh ferenc, dr. bene zoltán, dr. hargitai katalin, dr. noszkay aurél, dr. petri gábor, dr. pregun albertné, dr. sáre andrás, dr. stark janka, dr. törő imre és dr. várkonyi imre képviselők, valamint dr. csincsek imre, a pénzügyminisztérium osztályvezetője - sokoldaluan elemezték az egészségügy helyzetét és megoldásra váró feladatait.

/folyt. köv./

19.30/ju 20²⁵ S₄

SI
- -

ME

bb. 73. / az országgyűlés speciális-.... 3. folyt./ gy

többen is elégedetten nyugtázták, hogy a tárca vezetői felkészülnek a gazdasági mechanizmus reformjával együtt járó feladatok megoldására, rámutattak, hogy a gazdálkodás új elvei, a megkötöttségek csökkentése és azok az intézkedések, amelyek lehetővé teszik majd a rendelkezésre álló összegek rugalmas felhasználását, esetleges átcsoportosítását, az eddiginél is kedvezőbb feltételeket teremthetnek az egészségügyi ellátás színvonalának javításához. a képviselők rámutattak: a tudomány új vívmányainak gyorsabban kell eljutniuk a kórházakba, a rendelőkbe, mert csak így válhat még eredményesebbé, hatásosabbá a különböző betegségek elleni küzdelem.

szé esett arról is, hogy néhány területen átfogó rendelkezésekkel kell gondoskodni a megfelelő szakember-utánpótlásról, felhívták az illetékesek figyelmét; mielőbb mérjék fel az oktatási reform eddigi tapasztalatait, vonják le a megfelelő következtetéseket, s az orvosképzésben is jobban érvényesítsék az új követelményeket. a vita résztvevői bírálták az egészségügyi beruházások körüli huza-vonát és sürgették: mind a kivitelező vállalatok, mind az egyéb érdekelt szervek fordítsanak nagyobb gondot az új kórházak, rendelők építésével kapcsolatos kötelezettségeik teljesítésére. ezek az intézmények - hangsúlyozták - sokszor százazrek életét, egészségét óvják. az orvos képviselők - személyes tapasztalatuk alapján - arról is beszámoltak, hogy országsszerte jól beváltak a tavaly első ízben felvett segédápolónők és kérték: tegyék lehetővé, hogy az idén tovább gyarapítsák számukat. többen is nyomatékosan aláhúzták az egészségügyi tudományos kutatások fontosságát és hangsúlyozták, hogy még nagyobb gondot kell fordítani az egyetemi klinikák felszerelésének korszerűsítésére, hiszen jórészt ezek látják el az új orvosnemzedékek gyakorlati képzését. a felszólalók ezenkívül arra is rámutattak, hogy az eddiginél is szigorúbban meg kell követelni: csak a legjobban rászorulókat vegyék fel a szociális otthonokba.

az országgyűlés speciális- és egészségügyi bizottsága egyhangúlag elfogadta és úgy döntött, hogy az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlja az egészségügyi minisztérium 1967. évi költségvetésének tervezetét. ezenkívül elhatározta; javasolja az országgyűlésnek, hogy szavazza meg a bölcsődék tervezettnél gyorsabb ütemű fejlesztéséhez szükséges fedezetet. az ülés dr. pesta lászló zárszavával ért véget./mt1/

19,35 20⁰⁵ sz

- 52 -

bb. 75. kétezernégyszáz könyv 34 millió példányban - új tantervek - a művelődésügyi tárca költségvetési tervezete az országgyűlés kulturális bizottsága előtt

t tf/lk/za/9/gy/cz

1967. január 18.

10,9 milliárd forintos ráfordítással - a tavalyinál mintegy fél milliárddal nagyobb összeggel - szerepel az idei költségvetés tervezetében az oktatásügy, a művészetek és a népművelés területe. erről tárgyalt szerdán a parlamentben az országgyűlés kulturális bizottsága dr. gosztonyi jános elnökletével. megnyitója után molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes ismertette az - országgyűlés elé kerülő - 1967. évi költségvetési törvényjavaslat kulturális és közoktatási előirányzatait, amelyeknek együttes összegéből közvetlenül és közvetve 7,3 milliárd forint jut a művelődésügyi tárca gazdálkodására.

az oktatás területén a legfontosabb feladatok: a pedagógusok munkafeltételeinek javítása részben az oktatói-nevelői feladatkörök rendezésével, a fokozott szociális és pedagógiai támogatást igénylő tanulók segítése - egyebek között - diákotthonok építésével, a különféle fokozatu oktatási intézményekben az optimális /vagy ahhoz közelítő/ felvételi létszámok és arányok kialakítása, végül az iskolareform végrehajtásából adódóan a tanítási módszerek korszerűsítése és hatékonyabbá tétele minden szinten, például jobb ellátással taneszközökből, műszaki-technikai berendezésekből, de mindenekelőtt ugynevezett reform-tankönyvekből.

molnár jános elmondta, hogy az óvodai helyek számát 3 000-nel kívánják növelni és ha lehetőség lesz rá, még további helyekről is gondoskodnak. ugyanakkor még ilyen mérvű fejlesztéssel is az óvodás korúaknak alig több mint a felét tudják elhelyezni. a gyógypedagógiai intézmények hálózatát 42 millió forint értékű beruházással fejlesztik - a többi között abony, kaposvár és a komáromi gyermekváros részesül az esztendő anyagi juttatásaiból. a számítások szerint 46 ezerrel csökken az alsófoku oktatási intézményekben a tanulók száma, mindenképpen enyhül tehát sok helyen az iskolák zsúfoltsága. kiváltképp, ha tekintetbe vesszük, hogy csaknem 400 új tanteremmel terebélyesedik az általános iskolák „helyiség-parkja,, , és megkezdik további 200 tanterem építését.

/folyt. köv./

19.45/ju

-53-

19.45/ju 20²⁵ lk

szélesítik a körzeti iskolák rendszerét. ehhez természetesen gondoskodni kell a megfelelő számú diákotthoni helyről és megfelelő autóbusszjáratról, illetve csatlakozásról. a diákotthonokban levő általános iskolások száma egyébként ugrásszerűen emelkedett, s szemben az 1960-as 190-nel 1967 végére előreláthatólag eléri az 5 700-at. az ideai gyarapodás 1 100 diákotthoni hely. arányaiban egyre nagyobb teret kap a szakrendszerű oktatás, a következő tanesztendőktől a gyereksereg 92,5 százalékát már ilyen koncepció szerint iskoláztatják. a tanyákon élő fiúk, lányok tanulmányaihoz művelődési autókkal is segítséget nyújtanak. felkarolják a több megyében már bevált kezdeményezést: a 8. osztályt befejező fiatalokat ugynevezett előkészítő táborozásra viszik, ahol a középiskolákba készülő gyerekek megszerezhetik tudásukat, tanulmányi és pedagógiai útmutatást kapnak.

növekedés várható a középiskolákba jelentkezők számában, hiszen a mostani tanévben 11 ezerrel többen fejezik be az általános iskolát, s még a következő két tanév végére is emelkedést jelez a demográfiai szisztematika. az ideai beiskolázásoknál körülbelül fele-fele arányban vesznek fel növendékeket a gimnáziumokba és a szakközépiskolákba. ez utóbbiakban összesen induló első osztályok összehitt létszáma 65 000 körül alakul, 4 000-rel lesz több, mint a legutóbbi szeptemberben. a középiskolák közül a szakközépiskolák aránya - az 1961. évi 30 százalékkal szemben - 43 százalék lesz 1967-ben. a középiskolai helyiséggondokon 107 új tanteremmel enyhítenek, 230 építéséhez pedig hozzákezdenek. mintegy 800 átadásra kész és 500-nál több épülőben levő diákotthoni hely javít a középiskolások kollégiumi helyzetén.

új tantervek összeállításán dolgozik az országos oktatási tanács, a nyár derekán elkészülő tanterveket az 1968-1969-es tanévben már hasznosíthatják az egyre izmosodó szakközépiskolai hálózatban. a perspektíva az, hogy a szakközépiskolák olyan tanintézetek legyenek, ahonnan alapos felkészültséggel mehetnek tovább a növendékek az egyetemekre, főiskolákra, vagy pedig jó szakemberként - rövid úton - megtalálják számításukat a termelő munkában. bizonyos - mutatott rá a miniszterhelyettes -, hogy a megyei szintű közös tanterem-gazdálkodás / és hasonlóképpen a budapesti is / hamarosan érezteti majd jótékony hatását a szakmunkásképző fórumokon, elsősorban az ipari tanulmányintézetekben és a szakközépiskolákban.

/folyt. köv./

MLC 2025/KP

felmerült az az elképzelés, hogy állandó helyettesítő tanárok foglalkoztatásával vegyenek le a pedagógusok vállára nehezedő ternekből. a szociális beruházások között tetemes összeget fordítanak a pedagógusok lakáshelyzetének javítására. a harmadik ötéves terv időszakában 9 000 lakás építenek tanítóknak, tanároknak: 1967-ben 1 300 pedagógusnak biztosítanak fejenként 140 000 forint lakásépítési kölcsönt, ezenkívül 350 lakást vásárlás útján juttat a művelődésügyi tárca, elsősorban vidéki tanerőknek. az általános- és középiskolák krónikájához még hozzá tartozik az is, hogy az alsófokú oktatás számára javarészen elkészültek már a reformtankönyvek és a tanári szakkönyvek, segédkönyvek, és készülnek a középiskolák számára is.

a felsőoktatásról szólva molnár jános kiemelte: fő törekvésünk a mind egyéni, mind társadalmi szempontból megnyugató felvételi munka kialakítása. mégpedig nemcsak eljárásbeli változtatásokkal, hanem megfelelő előkészítéssel - már a középiskolákban, sőt az általános iskolákban is -, továbbá széleskörű pályaválasztási tanácsadással, politikai neveléssel, a szülők tájékoztatásával. több éves tapasztalat alapján a felsőoktatási szakemberek arra az álláspontra jutottak, hogy az egyetemen és a főiskolákon a 90 ezres hallgatói összlétszám látszik optimálisnak. az idén és az elkövetkezendő esztendőben valaképpen ezt a koncepciót valósítják meg, aminek a gyakorlati jelentősége: szeptemberben 12 000 - 13 000 „golya”, beiskolázásával számolnak.

a kulturális célokra tervezett összeg 15 százaléka jut a művészeti területekre. új anyagi ösztönzési formákat vezetnek - részben vezettek - be például a filmek gyártásában és forgalmazásában. a számítások szerint a könyvkiadást továbbra is anyagilag nyereséges, tartalmilag egyre színvonalasabb munkát végző kulturális ágazatnak kell „elkönyvelni”. 1967-ben mintegy 2 400 féle kiadvány, összesen 34 milliós példányszámban jut el az olvasókhöz. érintette a miniszterhelyettes a színházak műsorpolitikáját, a színhátszó fórumok rekonstrukcióját, s elmondta: előrehaladtak már a városligetben épülő új nemzeti színház tervezésével. népművelési vonalon kb 270 millió forintot irányoz elő - közvetlenül és közvetve - a művelődésügyi minisztérium 1967. évi költségvetési tervezete, többek között - száz új művelődési ház építésére, régebbiek felújítására, bővítésére, továbbá az országos mozihálózat fejlesztésére, a könyvtárak, muzeumok, levéltárak gyűjteményének gyarapítására.

/folyt. köv./
20,07

MLC 2025/KP

bb. 75. /kétezerháromezredes könyv.... 3. folyt./ gy

a beszámolót a képviselők sokoldalú, elemző eszmecsereje követte. a vitában részt vett andrási béla, benke lajosné, beresztóczy miklós, gosztonyi jános és váci mihály képviselő, továbbá barna gyuláné, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, cravero robert, az országos tervhivatal osztályvezetője és császár ferenc, a pénzügyminisztérium főosztályvezetője. az elhangzottakra molnár jános válaszolt, és az észrevételeket, javaslatokat összefoglalva gosztonyi jános indítványára a bizottság a következő határozatot hozta:

egészében elfogadja a költségvetési tervezet kulturális és népművelési előirányzatait, ugyanakkor a részletekhez két javaslatot, illetve kérelmet csatol. az egyik: az óvodai helyek háromszázszáz bővítésének szükségességét nyomatékkal hangsúlyozza, majd az országgyűlésen a költségvetési törvényjavaslat előadja. a másik: az iskolai tanulmányaikat befejezett, érettségizett fiataloknak az illetékesek biztosítsanak a korábbinál több munkalehetőséget./mti/

..

bb. 77. ferencsik jános köszöntése az operaházban

t ol./tr/2/gy/cz

1967. január 18.

szerdán ferencsik jános főzeneigazgató 60. születésnapján - kérésére - mozart varázsfuvola című dalművét tűzte műsorára az operaház. a főzeneigazgatót a karmesteri pulton hat szál piros székfű várta, s a pulpitusra lépve reflektorok fénye öntötte el a zenekari árkot. a zenekar s a szüfölgéig megtelt dalszínház közönsége hosszantartó tapsal köszöntötte az ünnepeltet.

az emlékezetes operai esten tamino szerepét simándy józsef, az éj királynőjét, ágay karela, sarastrot mézáros sándor, paminát lászló margit, pagagenát pavlászky edina, papagenot melis györgy alakította. az előadást záró függöny után is hosszan zugott a közönség tapsa./mti/

..

- 56 -

bb 74. a mecseki ércbányánál elkészült az ország legmélyebb és első kötélvezetéses aknája

vid fm sk 4 ju ká

1967. január 18.

a mecseki ércbányászati vállalatnál szerdán ünnepélyesen átadták rendeltetésének az ország legmélyebb légaknáját, amelyben a szállítókasok - hazánkban először alkalmazott módon - kötélvezetéssel működnek. a 870 méter mély akna a vállalat legfiatalabb, 1v- es üzemének első nagy, befejezett létesítménye. párja az 1150 méter mélyre tervezett szállítóakna most készül, és azt a tervek szerint 1968-ban adják át rendeltetésének.

a légakna előnye - a több száz tonna acélszerkezet megta-
karításán kívül - a baleseti veszély csökkenése, s mivel a
légellenállás minimális, a szellőztetés és az üzemeltetés költségei is alacsonyabbak. a kötélvezetéses rendszer alkalmazása -
óvatos becslések szerint is - több mint 10 millió forintos megtakarítást jelent a mecseki ércbányászati vállalatnak. /mti/

..

bb 76. időjárásjelentés

tr ju

1967. január 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1967 január 18-án, szerdán este:

időnként megélénkülő szél

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, pá-
rás, többfelé ködös idő, csapadék nélkül. mérsékelt, időnként élénkebb délkeleti, déli szél. hideg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1- mínusz 6 fok között, az erősen ködös helyeken mínusz 10 fok körül /mti/

..

20.25/ju 20⁵⁵ sz

20.25/ju 20⁵⁵ sz

VEGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 389-490, 389-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1967. január 19.

bb 1. mérleg az 1966- os budapesti lakáshelyzetről

1 hi hné ju 4 zs

1967. január 19.

budapest lakáshelyzetéről elkészült a szokásos évről statisztika. az adatok ismételten alátámasztják, hogy budapest lakásvizsgálata a legszorosabban összefüggnek a főváros népességi problémáival. az utóbbi öt évben például mintegy 40 000 lakás épült budapesten, ugyanakkor a lakosság száma körülbelül 135 000- rel gyarapodott. a fővárosban egy - egy családi otthonban átlagosan három személy lakik, az öt év alatt felépült lakások tehát nagyjából fedezik a lakosságszaporulat igényeit. ennek ellenére kereken 100 000 kérelmezőt tartanak nyilván a lakásügyi osztályokon.

a megoldás útja a tömeges lakásépítés, amit a fővárosi tanács házigyárak létesítésével segít elő. az első szovjet konstrukciójú üzem már működik, s az idén mintegy 1800 lakást termel. épül továbbá egy larsen - nielsen rendszerű házigyár a ferencvárosban, amely 1600 lakást jelent majd évente. a harmadik öt éves terv utolsó esztendejében pest északi részén hozzákezdnek a második szovjet házigyár építéséhez is, ennek kapacitása 4000- 4400 lakás lesz. mindezek alapján 1971- től budapesten - a hagyományos építőképesség mellett - mintegy 7400- 7800, új technológiával épített lakásra lehet majd számítani évente.

a mostani tervidőszak végéig 60 000 lakás készül el a fővárosban, ebből 29 000 állami beruházásból épülő bér-, illetve szövetkezeti lakás lesz, a többi a magánépítkezés különböző formáiban valósul meg. /mti/

--

-1-

102